

„Passent napisał:
Jestem Paganinem
portfela”

-mówi
**Wojciech
Fibak**

w wywiadzie dla
„Nowej” pt. Mam
mentalność inwestora (s.5)

Jan
Kobuszewski:

**Zalecam
śmiać się
ze wszystkiego
(s.5)**

„Duży czarny pies policyjny, który podczas rozmowy cały czas warczał, skoczył Janowi S. na klatkę pierśsiową”

**„Czerwona komuna na dachu”
(s.6)**

SERWIS AGENCYJNY „KRAJ - ŚWIAT” str. 7-8

Zielonogórska
Głogowska
Gorzowska

Magazyn

SERWIS AGENCYJNY „KRAJ - ŚWIAT” STR. 7-8

Nr 44/90 7.12.1990

Cena 500 zł

Z braku zajęcia podpalili drugi raz człowieka

GANG

Grażyna Cudak

- Podszedłem do garbatej - mówi Piotr. - Była podpita. Zaczęłem jej wkładać płonące zapalki we włosy. Krzyczała, ale w parku nikogo nie było widać. Chłopaki patrzyli. Potem Przemek sięgnął jej buty z nog i wrzucił je do rzeczki. Gdy buty odpłynęły, złapał Garbatą za rękę i nogi i wrzuciliśmy do Kłodawki.

Stara kobieta z trudem wydostała się na brzeg. Widzieli jak wczółgiwała się na trawę. Odeszli.

Opowiada beznamiętnie. Tamtego popołudnia nie się - jego zdaniem - nie stało. Garbata to nie człowiek.

Pije denaturat i w ogóle - dorzuca Piotr. Jestem uczniem piątej klasy szkoły podstawowej w Gorzowie. Te wakacje były wyjątkowo nudne. Dopóki nie załapał się do gangu „Jastrzębia”.

- To nie było tak - zaprzecza Sławek. Ma 15 lat. Brał udział prawie we wszystkich przedsięwzięciach gangu. Spotykali się zawsze pod starym murem, naprzeciw łaźni w Gorzowie. Siadali na ławeczkach beznamiętnie gapiąc się na przechodniów. Pluli przed siebie pestkami słonecznika. Było gorąco i nudno.

Nikt teraz nie przyznaje się, że rzucił hasło.

- Nie rozmawialiśmy na ten temat - przyznaje „Jastrzęb”. Na co dzień 24-letni Piotr, sanitariusz - ostatnio na zasiłku dla bezrobotnych. - Mówiliśmy tylko, że wpi... frajerom. „Frajerów” wyłapywali z tłumy jakby mimochodem. Facetów podpiętych, którym pieniądze wystawały z kieszeni spodni, głos się łamał, a nogi ledwo niosły. Nikt poza nimi nie zwracał na pijaków uwagi. A nawet omijano ich szerokim kołem.

- Tamten mężczyzna upadł - przypomina Sławek. Chłopiec bardzo grzeczny. Zawsze powracający do domu przed dwudziestą pierwszą. Matka oniemiała, gdy w domu zjawiła się policja. - Przemek podniósł mężczyznę, posadził na ławeczce i kopnął go nogą w twarz. Chciał kopnięcie powtórzyć, ale mężczyzna się skulił.

- Robili prawie zawsze tak samo. Uderzenie w tył głowy, przewrócenie, skopanie gdzie popadnie, wyciągnięcie z portfela wszystkiego co jest.

Mężczyzna po chwili upadł - opowiada inny przypadek Rafał. - Byłszy bez forsy więc „Jastrzęb” kupił nam lody, słonecznik i jabłka. Zawsze woleliśmy jak nam coś kupował.

Zabierali co popadło.

- Patrząc, ja go załatwiłem - powiedział do kumpli Rafał. Na ławeczce pod krzaczkami siedział dziadek. Pił denaturat. 16-letni Rafał usiadł na chwilę przy nim. Potem wstał i kopnął dziadka. Mężczyzna z bólu

położył się na ławce. Nie krzyknął. Gdy więc odchodził - „Jastrzęb” zepchnął dziadka na ziemię.

Rozmawiali się. Wyczuli bezkarność. Gorzowanie na bandę wyrostków nie zwracali uwagi. Ci, których obrabiali i bili - nigdzie nie chodzili się skarżyć. Byli bezbronni nawet wobec samych siebie. „Jastrzęb” zaczął więc pastwić się nad nimi.

Stary mur w Gorzowie nie ma najlepszej opinii. Gęste krzaki, ciemno, w pobliżu targowiska, gdzie o wyskokowy napój łatwo. Jeszcze łatwiej o denaturat, wodę kolońską, płyn do mycia naczyń.

Gang wybierał tych najsłabszych. „Jastrzęb” nie bacząc na

- To z nudów - powtarzają inni. Z braku też zajęcia podpalili po raz drugi człowieka. Gdy się przy nich mówi „człowiek”, patrzą zdziwieni.

- Przecież to „dykciarz” - nie wytrzymuje jeden z nich. „Dykciarz” to człowiek z nikąd.

- To nie było tak - zaprzecza Sławek. - Myślmy się nim opiekowali. Dawaliśmy mu jeść i ubranie. To ja zaproponowałem Józiowi, aby przeniósł się pod mur i tam spał. Ale kiedy zaczął sikać na leżącą, więc Przemek z Piotrem podeszli do niego, podpalili rurę z materiału i przystawili do siusiaka. Józiu zaczął się palić. Nie mógł siebie ugasić. Zaczęły palić się krzaki. Nikt z nas, choć patrzyliśmy, mu nie pomógł. - Dlaczego? - pytamy.

To nie było najgorsze czego się dopuścili.

- W moim odczuciu żaden z nich nie żałuje tego co uczynił - twierdzi aspirant Zbigniew Kałucki z wydziału dochodzeniowo-śledczego komendy policji w Gorzowie. - Mówili chłodno, każdy próbował winę oddalić od siebie. A pochodzą ze zdawało się normalnych rodzin. Tylko, że ulica ich wychowała. - Działali w sposób wyrafinowany, wykazując okrucieństwo w stosunku do bezbronnych - dodaje młodszy specjalista w wydziale operacyjno-dochodzeniowym Jerzy Stanis-

Mięso z „długiej świni”

Zjadł 999 wrogów!

Jerzy Bayer

W autobusiku, jadącym z głównego portu lotniczego Fidi, Nandi, do stolicy kraju, Suwy, przysiadła się do mnie dziewczyna. Na trzyosobowym siedzeniu dwudziesto-kilkuletnia piękność zajęła dwa miejsca, ponieważ wymiarów była niepoślednich - metr dziewięćdziesiąt wzrostu i 110-120 kg wagi, ale przy tym wiele proporcjonalna. Skąd u was tyle wysokich dziewczyn i tylu mężczyzn o atletycznej budowie? - spytałem ją, wskazując zarazem na zdjęcia w „The Fiji Times”, ukazujące nieformalnego szefa państwa, dwumetrowego brygadiera Siveni Rabuke. - A stąd - odparła z wdzięcznym uśmiechem dziewczyna - że od pokoleń karmiono nas ludzkim mięsem...

Fidzi jako jedyny kraj Oceanii nie wstydzi się bowiem swojej „ludożerczej” przeszłości.

Już w pierwszych sali niewielkiego Muzeum Narodowego w pobliżu Parlamentu można zapoznać się z całym instrumentarium i „recepturami”, stosowanymi przez mieszkańców tych wysp jeszcze przed 150 laty. Nawet wśród okolicznych ludów, zwyczaj praktykowany przez fidzijskich budził grozę.

Wielkie łodzie wojenne - dru - spuszczały na wodę nie z pochylni, lecz po służących jako walce - ciałach młodych dziewcząt! Budowa każdego z nich rozpoczęła się od zatknięcia żywca niewolnika lub wroga jako ofiary. Wodę po włożeniu rytualnie duszono, aby dotrzymać towarzystwa swym zmarłym małżonkom w zaświatach...

Kanibalizm stanowił jedną z najważniejszych ceremonii politycznych i wojennych, a także składnik kultu. Przebiegał zle duchy i odwrócić niebezpieczeństwo było

tylko przez „przyrządzenie” ofiary na wolnym ogniu i spożycie wybranych części ciała - udźca, łędzi, dłoni. Niekiedy odkrywano mięso z żywego jeszcze „surowca”. Kronikarze europejscy, wspominali, że mieszkańcy „Wysp Kanibali” - bo tak nazywano Fidzi jeszcze na początku wieku - byli niezmierznie gościnni wobec przybyszów, których... nie zamierzali zjadać! A zjadali takich, których - według ich wierzeń - opuściły bóstwa opiekuńcze. Taki los był m.in. udziałem rozbitków, którzy z reguły kończyli w piecu ziemnym na węglu drzewnym. Dla „podniesienia waleń smakowych” smażone w takim piecu mięso zawijano w liście rośliny podobnej do kapusty. Na uczty podawano przysmak na drewnianych półmisek o kształcie liścia, a do jedzenia używano - od wieków - widelców, przypominających kształtem płynącą ośmiornicę. Chociaż zwykłe jadało w tamtych stronach rekoma, to jednak taki smak

tylko jak mięso z „długiej świni” - bo tak określano ludzkie mięso w kuchni fidzijskiej - należało jadać wyłącznie rytualnym, reżymionym widelcem rytualnym... Dziś fidzijszczyzna choć nie lubią żartów ze swojej przeszłości, to jednak się jej nie wypierają. Pełno jest wszędzie „pamiątek” w postaci reżymionych widelców czy maczug używanych do rozbijania czasek ofiar. Czasem tylko w podręcznikach historii wspomina się o niej jakimś Ra-Udre-Udre - wodu z początku ubiegłego stulecia, który jako rekordzista zapisał podobno na swoim koncie dokładnie 999 zjedzonych wrogów.

Gwiazda muzyki POP - Sabrina. Na stronie 3 kolejne wydanie rubryki „Pop-news”.
Fot. T. Wyszyński

Skazany na 10 lat więzienia za oszustwa

Michael Milken „czarodziej finansowy” z Wall Street

Michael Milken, były makler giełdowy, który w latach osiemdziesiątych zarobił przeszło 2 miliardy dolarów jako „czarodziej z Wall Street, operujący na wielką skalę tzw. tandetnymi obligacjami, został skazany na 10 lat więzienia za oszustwa finansowe, choć wstawiali się za nim prezesi wielkich korporacji, szef policji Los Angeles, wiceminister spraw zagranicznych Izraela i nawet jeden arcybiskup.

Tandetne obligacje, przyczyna najpierw zawrotnej kariery 44-letniego finansisty, a potem jego upadku, są to obligacje wypuszczane przez firmy nie mające zabezpieczenia finansowego. Aby przyciągnąć nabywców, firmy te oferują im w zamian za ryzyko znacznie wyższy procent.

Obligacje takie, zwane fachowo nieasekurowanymi, są znane od dawna, ale Milken pierwszy rozreklamował je jako równorzędny, a nawet atrakcyjniejszy od innych instrumentów zarabiania pieniędzy i w latach osiemdziesiątych, pełniąc funkcję szefa operacji w Banku Inwestycyjnym „Drexel Burnham Lambert”, doprowadził do powstania gigantycznego rynku tandetnych obligacji, o łącznej wartości około 200 miliardów dolarów.

Sławiony jako „geniusz finansowy”, Milken zdobył wdzięczność wielu małych i nowych firm, które dzięki popularności tandetnych obligacji wypuszczały je masowo za pośrednictwem banku „Drexel Burnham Lambert”, i innych instytucji finansowych, uzyskując w zamian gotówkę na inwestycje.

W drugiej połowie lat osiemdziesiątych Milken stał się „pracobiorcą otrzymującym najwyższą pensję w dziejach ludzkości”, w roku 1986 „Drexel Burnham Lambert”, wypłacił mu tytułem pensji i premii 294 milionów dolarów, w 1987 r. - 550 milionów dolarów, a w następnym aż 750 milionów dolarów.

Przedstawiany w prasie amerykańskiej jako „nowożytny Midas”, czyli człowiek, który zamienia w złoto wszystko, czego się dotknie, Milken założył fundację i część dochodów przeznaczał na cele charytatywne. Jednakże, jak się okazało, przy operacjach finansowych, które przynosiły ogromne zyski bankowi „Drexel Burnham Lambert”, i sówite premie temu samemu „czarodziej z Wall Street

et”, naruszał prawo, dokonując oszustw, nadużył i niedozwolonych kombinacji finansowych.

Kontrolerzy federalni udowodnili je Bankowi Milkena już kilka lat temu i w 1988 „Drexel Burnham Lambert” zgodził się zapłacić grzywnę w wysokości 650 milionów dolarów. Wiosną br. kontrolerzy dobrali się do samego Milkena i sprawili, że przyszedł do 6 z 58 zarzucanych mu przestępstw i wykroczeń finansowych i przystał na zapłacenie z własnej kieszeni 600 milionów dolarów tytułem grzywny i zwrotu cudzych pieniędzy.

Mniej więcej w tym samym czasie okazało się, że tandetne obligacje, wbrew reklamie, jaką zrobił im Milken, są rzeczywiście tandetne i wystawiając ich posiadaczy na zbyt duże ryzyko. W lutym br. „Drexel Burnham Lambert” ogłosił bankructwo, narażając na straty wielu drobnych inwestorów.

Milken, który mimo krociowych zarobków żył skromnie („mam jeden dom, jedną żonę, jednego kota i jeden samochód” - powiedział kiedyś), liczył, że wobec przyznania się do winy i dobrowolnej wpłaty grzywny i odszkodowań otrzyma łagodny wyrok. Jednakże wszystko to nie zrobiło wrażenia na pani Kimbie M. Wood, sędzinie federalnej w Nowym Jorku. W środę skazała Milkena na 10 lat więzienia, oświadczając, że dopuścił się „ciężkich przestępstw” wobec czego musi ponieść „ciężką karę”.

Prokuratorzy federalni utworzyli wskazę furtkę przed „czarodziejem z Wall Street”. Oświadczyli, że zgodnie z ustawodawstwem amerykańskim karę można będzie zmniejszyć, jeśli Milken zgodzi się udzielić informacji na temat swych współników i dołącznie wyjawić nielegalne sposoby działania, dzięki którym przez 10 lat uchodził za geniusza finansowego.

**JEŚLI ŚWIAT JEST
JEDNĄ WIELKĄ KŁOAKĄ
TO DLA KOGO?**

RUDOLF

wczesną porę podchodził do dziadków, których jedynym dobrem było ich własne ubranie i przesuwał je. Zabierał grosze. Potem „mone” chłopaki rozchodzili się.

-To przez dom - zdaje się mówić między słowami Przemek. Kumpel bali się przy nim mieć odrobinę strachu. - Ojciec zawsze mnie nienawidził. Nie odzywa się do mnie odkąd jest siostra. Mogę być cały dzień w domu, a on tylko: „zejdź mi z oczu”

ławczyk. - Ponieważ wpadł im w ręce gaz łzawiący chodzili po parku Wiosny Ludu i na starszych ludziach sprawdzali jego działanie. A podpalenie? Czy może być coś bardziej przerażającego niż zbrodnia dla zabawy? Bezdomny, choć ledwo dowiół się do domu brata Alberta, nikomu nie powiedział ani słowa o zajściu. Dopiero, gdy opiekunowie domu zobaczyli w jakim jest stanie - natychmiast wezwali karetę. Ów dykciarz wciąż jeszcze dokończenie na str. 2

GANG

Foto CAF - Janusz Mazur

dokończenie ze str. 1
leży na oddziale chirurgicznym szpitala wojewódzkiego z rozległymi ranami i martwicą części tkanki. - To typowe zezwierzęcenie - nie mają słów policjanci. „Józio” był pijany, gdy rozciął nogawkę spodni, oblali ciało denaturatem i podpallili. „Jastrząb” wzrusza ramionami. Nie znajduje odpowiedzi na wiele pytań. W szpitalu psychiatrycznym, gdzie jest poddawany obserwacji - jedna z lekarek go rozpoznaje. Będąc dzieckiem - były z nim kłopoty wychowawcze. Już wówczas stwierdzono u niego lekkie upośledzenie umysłowe. Był leczony. Mimo to kilka razy potem stanął przed sądem za znęcanie się nad matką i siostrą.

- Dlaczego? - Przemek w ogóle nie chce na ten temat rozmawiać. Szkoła, w której Przemek uczył się z Rafałem cieszy się, że są to uczniowie klas pierwszych, przyszli z różnych środowisk i bestialstwa nauczyli się gdzie indziej. Ale to bezsensowny powód do zadowolenia. Nauczycieli martwi postawa człon-

ków gangu. - Poproszono mnie bym porozmawiała z klasą o tej sprawie profilaktycznie - przypomina pedagog szkolny Krystyna Rudnicka. - I wtedy wstaje jeden z tych „bohaterów” mówiąc butnie: „Jakim prawem pani o tym informuje klasę? O takich drobnych incydentach, które będą zatuszowane?” No cóż... Ojciec jednego z nich to był policjant. Tak przynajmniej twierdzi „szepetanka” szkolna. Matka Sławka była oburzona. - Mój syn był chłopcem posłusznym. Nauczyciele nigdy nie mieli do niego zastrzeżeń. - Dlaczego? - powtarza pytanie Piotr. - Bo potrzebowaliśmy pieniędzy na własne wydatki. Sąd nie dopatrzył się w postępowaniu kilkusobowego gangu niczego co byłoby wysoce szkodliwe społecznie. Chłopcy, jak przystało na dzieci z porządnymi domami, chodzą do szkół. W areszcie zatrzymano jedynie „Jastrzębia”. Pozostali na wolności czekają na rozprawę. W szpitalu nadal leży ich ofiara. Lekarze nie są w stanie ocenić, kiedy pacjent wyjdzie.

Polsko! już swoje wypitasz

Motto: „Tato, Ruskie w kosmos polecieci.
- Wszystkie?
- Nie, jeden.
- To co mi głowę zawracasz ...”

Powstały tuż po locie Gagarina dowcip, najlepiej chyba wyraża stosunek większości społeczeństwa do zadowolonych między Bugiem i Nysą zbrojnych przedstawicieli „bratniego narodu”

„Czekamy ciebie czerwono zrazo, byś uwolniła nas od czarnej śmierci” - pisał we wrześniu 1944 roku młody żołnierz „Parasola” Józef Szczepański. Jednak stojącym za Wisłą wyzwolicielem niezbyt się wtedy śpieszyło. Zginął Szczepański, padło powstanie warszawskie, Niemcy burzyli w stolicy adm po domu. AK - owców, którzy wreszcie doczekali, spotkał również tragiczny los - część podążyła trady-

cyjnym szlakiem do gulagów, innych zamęczyło NKWD lub kierowana przez sowieckich doradców bezpieka.

Liczne są na polskiej ziemi groby czerwonoarmistów poległych w walce z hitlerowskim okupantem. Nie wolno nam o nich zapomnieć, ale jednocześnie trzeba pamiętać, że walka toczyła się nie tylko, a nawet - nie przede wszystkim, o polską sprawę. I że zwarli się w niej wczorajsi sojusznicy, złączeni skierowanym przeciw nam paktem Ribbentrop-Mołotow.

Dawno już przebrzmiały salwy z okazji Dnia Zwycięstwa, a wyzwolicielem wcale nie spiewało się do domu. Owocowała

Jałta. Zajrzyjmy do relacji płk. Świątło: czołową aparaturę bezpieczeństwa tworzyli m.in. importowani z ZSRR: Lalin, Grzybowski, Gajewski, Taboryski, Szaraburin, Sienkiewicz, Zaba-

Prawą marsz

ŻEGNAJ WANIA

wski, Więkowski, Orehwa, Banilewicz, Wackiel, Lachowski, Klarow, Suszko, Kisieliew. Kierownicze stanowiska w armii objęli: Rokossowski, Popławski, Bewziuk, Kotow, Strażewski, Paszkowski, Snicerenko, Su-

chow, Kieniewicz, Michalkin, Petrażycki, Roikiewicz, Kowlew. Niektórzy nie znali nawet polskiego języka. „Wielu - pisze we wspomnieniach gen. Kuro-pieska - było zupełnie przypad-

kowymi ludźmi, robiącymi o szalającą karierę często ku własnemu zdumieniu. Bo sami znali swą nikłą wartość. Ale nikt na ich poczynania się nie skarżał, bo to należało do dobrych manier prawdziwych

przyjaciół Związku Radzieckiego - polskich komunistów”.

Obok oficjalnych wtyczek w wojsku, bezpieczeństwie i prokuraturze rozgościły się w Polsce jednostki Armii Czerwonej.

Jak na gości, zachowywały się bardzo swobodnie, niewiele liczyły się ze zdaniem gospodarzy. Miały swój własny punkt widzenia nawet na kodeks drogowy.

W czasie pamiętnego plenum KC w październiku 1956 Koniewa ku Warszawie i mało brakowało, aby powtórzył się u nas wariant węgierski. Były też pod ręką, gdy narodziła się „Solidarność”, ochoczo brały udział w psychologicznych, soju-

Więzienne dzieje pilota Skalskiego (4)

ORZEŁ W KLATCE

-Siedziałem i nic nie robiłem. Strasznie to przeżywałem - wspomina swój więzienny czas generał Stanisław Skalski. Był pilotem z powołania, a za kratami w Rawiczu mógł co najwyżej marzyć o tej życiowej pasji. Aby więc bezproduktywnie nie drapać ran, 14 sierpnia 1952 r., drogą służbową, skierował do naczelnika więzienia prośbę „o umożliwienie napisania pracy z okresu moich walk powietrznych w drugiej wojnie światowej” Zaznaczył, że matka może dostarczyć jego „zapiski w formie pamiętnika i książki lotów” z tamtego okresu, a w zakończeniu dyplomatycznie podkreślił: „bardzo zależy mi na przychylnym załatwieniu tej prośby, gdyż w ten sposób chciałbym przyczynić się do wzbogacenia dorobku kulturalnego Polski Ludowej”. Naczelnik namyślał się dwa dni, ale zezwolił „na napisanie do domu po wspomniane zapiski”, jednak pod warunkiem, że Skalski nie poinformuje matki „w jakiej sprawie to potrzebne”. A sprawa była delikatna, bo odsiadywał przecież karę dożywocia za „działalność szpiegowską” - i to wymierzoną w drodze „łaski” po wyroku śmierci. W tej sytuacji (a był 1952 rok) naczelnik więzienia mógł się więc obawiać reakcji przełożonych na cień zyczliwości wobec „współpracownika” imperialistów angielskich i amerykańskich. Jednak zgodził się, a wtedy wyszło na jaw, że lotnicze zapiski majora zostały zabrane z mieszkania przez UB. Pani Józefa Skalska, jego matka, wystąpiła więc do Naczelnego Prokuratury Wojskowej o oddanie ich, a Prokuratura: do ... naczelnika więzienia o „zabranie bezwartościowego depozytu skazanego Skalskiego”. Czekając aż to nastąpi - rozgrzewał jednak pióro pisaniem ... aforizmów. Do dziś je pamięta: „kto ma wiele do niesienia - nie dba o zmęczenie”, „miłość żąda ofiary”, przez ciernie do gwiazd”, „przestrzeń to wolność” czy „niebezpieczeństwo hartuje ducha”. Wszystkie są bliskie jego filozofii życiowej, która jednak niebawem przeszła bardzo trudną, osobistą próbę.

Przypomnijmy, że do UB-ckiego „kotła” u Śliwińskich wpadł z narzeczoną, Hanną Radzywiłł. Ona również została aresztowana, więc rozłączyło ich więzienie. Jednak po trzech latach odzyskała wolność i powstał dylemat: co zrobić ze związkiem, o którym oboje myśleli kiedyś poważnie?

Pierwsze odwiedziły pani Hannę w więzieniu przerwał strażnik. Mieli sobie tyle do powiedzenia, że on słuchał służbowo i prawie każde ich słowo wydawało mu się ... politycznie nieprawomyślne. Wprawdzie pani Radzywiłłka to krewna polityka, który w okresie schyłkowym PRL i odradaniu RP odegrał niepoślednią rolę, jednak wtedy ... to nie mogło mieć znaczenia. Dla obojga głównym decydymentem i tak był przecież naczelnik więzienia, do którego major niebawem napisał: „uprzejmie proszę o wydanie zezwolenia na zawarcie związku małżeńskiego na terenie więzienia”. I na wszelki wypadek dodał: „jeśli moja prośba jest kierowana niewłaściwie i nie zależy od Ob. Naczelnika, proszę o przesłanie jej pod adres kompetentnych władz lub powiadomienie do kogo z takową prośbą się zwrócić”.

Adres był właściwy, jednak decyzję podejmowano ... kolektyniwnie. Na odwołanie prośby Stanisława Skalskiego znalazły się więc trzy autografy i trzy adnotacje. Brzmiały jednak zgodnie: „prośbę popieram”, „wymieniony może dostać ślub” oraz po prostu: „załatwić”.

Urzędowych przeciwwskazań nie

było, jednak w samym majorze narastały tzw. mieszane uczucia. Policzyl lata: swoje, narzeczonej oraz ... kary dożywotniego więzienia i ogarnęły go wątpliwości. Rozważył je, a potem ... zrezygnował z małżeństwa „przez kraty”. Uznał, że byłoby tylko formalnością, która jemu nie dałaby radości, a jej odebrałaby szansę na bardziej i u d z k i związek. Postanowił raczej skoncentrować się na ... pisaniu, które mogło dać satysfakcję i jemu, i może innym osobom.

Ale do tej decyzji w znacznym stopniu przyczynił się także ... Józef Stalin, który zmarł i całkiem mimowolnie sprawił, że więzienny reżim stał się odrobinę łagodniejszy - Podczas spaceru - wspomina Stanisław Skalski - zauważyliśmy na budynku więziennym flagę spowitą kirem i opuszczoną do połowy masztu. Od razu powstał

wrzesniu ubiegłego roku. Proszę również o zezwolenie na otrzymanie z biblioteki atlasu geograficznego, a jeśli takiego nie ma, to mapy Polski oraz map Francji, Niemiec, Anglii, Sycylii i Afryki Północnej”, a więc tych rejonów świata, w których walczył. Na marginesie prośby majora znów pojawiła się seria opinii: „Dział Pol. - Wych. nie zgłasza sprzeciwu”, „jest więźniem zdyscyplinowanym, rozkazy wykonuje, na prośbę zasługuje” oraz „tut. Dział prośbę więźnia Skalskiego popiera”. Było w tych słowach zapewne ... echo wojenno-lotniczych opowieści, które major prezentował funkcjonariuszom w niedzielne wieczory; więc naczelnik podsumował krótkim: „zezwalam” i pisarska robota mogła ruszyć. W miarę jak nabierała tempa major prosił jednak jeszcze „o zezwolenie na wydanie książki, które

liska, lecz major osobiście. Podkreślił, że jest „zajęty pracą pisemną”, a odczuwa dolegliwości reumatyczne i ... udało się! Los chciał jednak, że niebawem został przeniesiony do więzienia we Wronkach, a tam cały proces starań o prawo do pisania musiał rozpocząć od nowa. Na dodatek: zaczął pobyt od scysji ze strażnikiem ...

Nastąpiła, kiedy chory współlokator celi próbował wezwać dyżurnego starym, więziennym sposobem, czyli ... uderzając kłapą o muszlę sedesu. A strażnik opisał to tak: „gdy podszedłem pod wizyterkę (czyli „judasza” w drzwiach celi - dop. aut.) i pytałem: na co kłapa? - więzień, który był chory i chodził po celi, powiedział, że jest chory. Wtedy ja powiedziałem, że widocznie nie jest aż tak bardzo chory skoro chodzi, a więzień Skalski - leżąc na sienniku - momentalnie zerwał się, doskoczył do drzwi i na cały głos powiedział: wejdź do celi cholero, a jak nie widzisz, to ja cię nauczę”. Skutek był taki, że na marginesie raportu strażnika, naczelnik napisał o Skalskim: „karzę na 48 godzin karceru”. A wymierzając tę sankcję zapewne kierował się także opinią, która w ślad za majorem przysłało z Rawicza. Głosiła bowiem, że na więźnia Skalskiego, kary jakie otrzymał wpłynęły dodatnio”, a zostały wymierzone m. in. dlatego, że ... „rozsiwał wrogą propagandę o lotnictwie radzieckim i Władzy Radzieckiej oraz o władzach, które prowadziły śledztwo. Wynikało z powyższego, że był zdecydowanym wrogiem obecnego ustroju”. Zresztą i we Wronkach oceniono niebawem, że „nie można stwierdzić by przeanalizował swoje sumienie i zmienił stosunek do obecnego ustroju” oraz ... „wyroku, który otrzymał, bo nadal uważa go za krzywdzący”. Ponadto: „do administracji więziennej ustosunkowany jest obojętnie, natomiast wobec współwięźniów jest koleżeń- ski i cechuje go solidaryzm”.

W tej sytuacji nielato było wywalczyć warunki niezbędne do pisania. Naczelnika wronckiego więzienia poinformował jednak, że w Rawiczu przed otrzymaniem zgody na to zajęcie - został przesłuchany „przez wysłannika, jak się domyślam, Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego lub Departamentu Więziennictwa”, czyli: że niejako został ... zweryfikowany. Naczelnik sprawdził to i dopiero wtedy zdecydował: „zezwalam na kontynuowanie dalszej pracy”. Major znów więc napisał prośbę, o przeniesienie mnie z celi zbiorowej, bym mógł siedzieć sam”, najlepiej „po stronie południowo-wschodniej ze względu na oświetlenie”, jednak - przed wydaniem decyzji - naczelnik postanowił zasięgnąć opinii ... lekarzy. A ona brzmiała: „z uwagi na stan zdrowia w celi pojedynczej nie może przebywać”.

We Wronkach pisał więc w zbiorowej, a 37 lat później - w swoim warszawskim mieszkaniu - pokazuje plik zeszytów zapelnionych charakterystycznym pismem. W części z nich są „Czarne krzyże nad Polską”, które w 1957 r. (kiedy autor był już wolny) „Kierunki” drukowały w odcinkach, a niebawem - jako książka - ukazały się nakładem Wydawnictwa MON. Są tu jednak także zapiski, o których Generał mówi: - To może się okazać kiedyś już nie będzie ...

Ale w kolejnym, magazynowym wydaniu naszej „Gazety”, ukaże się tekst o tym, jak przed majorem Skalskim otworzyły się bramy więzienia i jak znów zaistniał w świecie o m a l n y m, bo już nie więziennym.

Janusz Ampuła
Bogdan Paduch

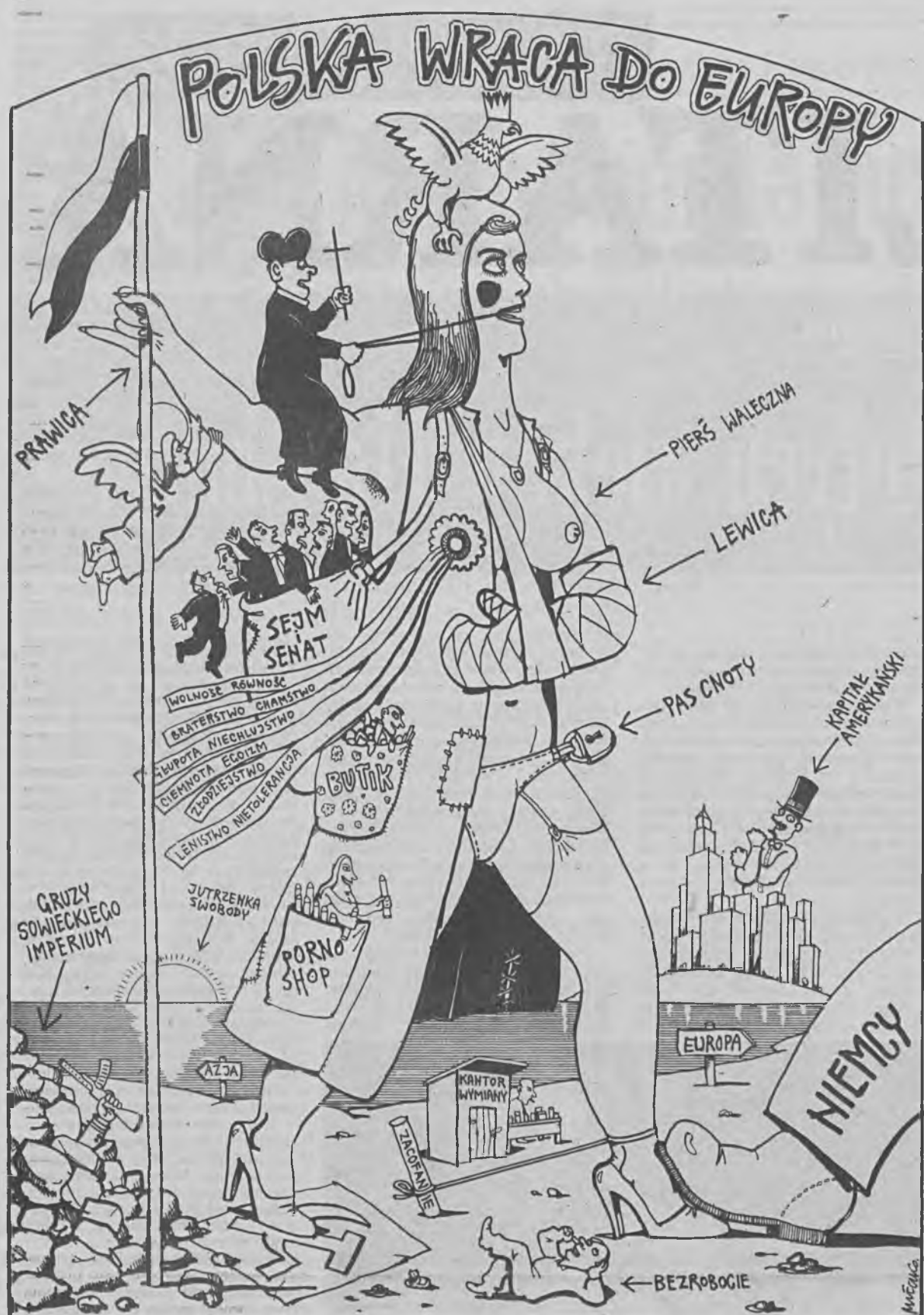
szniczych manewrach. Kiedy nas straszono, że wejdą - wie- dzieliśmy doskonale, że wystarczy im wyjść z polskich miast i misteczek, z leśnych garnizonów. WRON-a, choć ostatecznie rodzinny miała rodowód, mogła śmiało liczyć na ich, nie tylko moralne, wsparcie.

Jedynie Amerykańcy byli be. Telewizja pokazywała nam co jakiś czas organizowane tu ów- dzie manifestacje pod hasłem: „Ami go home”.

Dopiero od niedawna temat tak bardzo tabu (nie drażnić, nieźwiedzia!) pojawia się cał- kiem oficjalnie w publicznych wypowiedziach. Wiele wskazuje na to, że Wania wróci wreszcie do domu. Lepiej później, niż wcale.

W kraju Św. Mikołaja nie ma miejsca dla Dziadka Mroza.

Edward J. Mincer

Rys. A. Mieczko

bliżej słowa

Są chyba tylko dwa takie dni w roku: Święto Zmarłych i Wigilia Bożego Narodzenia, które wzbudzają w nas głębszą refleksję nad sensem istnienia, pobudzają pamięć o bliskich, szczególnie tych, których już z nami nie ma. Wigilię jednak towarzyszy radość z życia, Świętu Zmarłych — ból, zaduma i pociecha, że przecież nie całkowicie

Non omnis moriar

umarli, skoro o nich pamiętamy, wspominamy, a 1 listopada zapalamy lampkę na ich grobach. Podarujemy też chwilę tym, o których już nie ma kto pamiętać. Tak jak w Wigilię Bożego Narodzenia stawiamy nakrycie dla niespodziewanego, nieznanego gościa — tak w Dzień Zaduszny zapalamy światelko na cudzym, zaniedbanym, zapomnianym grobie. (sad)

przedniczki: Marlena Dietrich, Marilyn Monroe i Tina Turner brały udział w takich akcjach.

POP news

Redaguje: Wojtek Mróz

• Dwie super - gwiazdy rocka: Tina Turner i Rod Stewart kilkakrotnie w swojej karierze występowali razem na scenie, ale dotychczas nie spotkali się w studio, aby nagrać płytę.

Zrobili to niedawno. Singel nazywa się „It Takes Two” i jest odkurczonym przebojem z 1967 roku. (oboje na zdjęciu)

• Ringo Starr (50) zagra w amerykańskiej serii telewizyjnej rolę ojca rodziny. Powstanie 26 odcinków — gaża za rolę wynosi 1,5 mln dolarów.

• La Toya Jackson, siostra słynnego Michaela Jacksona zgodziła się być oficjalną „Pin-up-Girl” amerykańskich żołnierzy przebywających obecnie na Bliskim Wschodzie. La Toya znajduje się na plakatach, kalendarzach i kartkach pocztowych (naturalnie nie zawsze w okryciu), które rozdawane będą na pustyni. La Toya (33) jest dumna, że jej słynne po-

• Przez ostatnich kilka tygodni czołówki brytyjskich list przebojów okupowała piosenka „Show me heaven”, wykonawczyni: Maria Mokee (na foto). Utwór pochodzi z filmu „Days Of Thunder”, który obecnie bije rekordy powodzenia. Główną rolę w tym filmie gra Tom Cruise.

• 55-letni Sinny Hono, dawna gwiazda rocka i były mąż czołówki brytyjskich list przebojów okupowała piosenka „Show me heaven”, wykonawczyni: Maria Mokee (na foto). Utwór pochodzi z filmu „Days Of Thunder”, który obecnie bije rekordy powodzenia. Główną rolę w tym filmie gra Tom Cruise.

• Ex-Beatles — Paul McCartney (48) „wraca do korzeni”. Po 30 latach, po raz pierwszy wystąpi w legendarnym klubie „Cavern Club” w Liverpoolu, który po remoncie ponownie zostanie otwarty.

Paul: „byliśmy wspaniałą grupą i szybko staliśmy się wielcy, czas biegi i nie pozwalał naszej grupie wystąpić tam gdzie rozpoczynaliśmy”.

• Michael Hutchence, wokalista australijskiej grupy „INXS”, popularny „australijski Mich Jagger”, od chwili bliskiego związku z Kylie Minogue zmienił się nie do poznania. Wcześniej znany był ze swoich pijackich eskapad, hotelowych burd. Akcje w pokojach hotelowych z tabunami pięknych „groupies” w oparach alkoholu, najczęściej w towarzystwie swego przyjaciela Iana Astbury z zespołu „The Cult” — kończące się wyrzucaniem telewizorów przez okno — należą do przeszłości. Michael chce o tym zapomnieć i najwięcej czasu spędza w towarzystwie swego „śpiewającego kangurka” (na foto).

„Kup pan Mazowieckiego” ... Czyli kampania wyborcza na murach

Sławomir Gowin

Kampania wyborcza bezboleśnie wrosła w pejzaż warszawskiej ulicy. Tak było przed 25 listopada. W tym powszechnym „bangladeszu” każdy interes był dobry i nie miało większego znaczenia, czy sprzedaje się niemiecką bieliznę czy kandydaturę, „reformy” czy „programy”, czy choruje się na władzę czy na AIDS. „A nam wsio równo było szło”. Powagi chwili nie wyczuwano nawet w pobliżu sztabów wyborczych, które siłą rzeczy musiały się wtulić między wszechobecne stragany. Tymiński umieścił swój sztab w głównym holu Pałacu Kultury (najdroższy z lokali jakim dysponują kandydaci), Mazowiecki ułokował swoich ludzi w kinie „Palladium”, Bartoszcze grzecznie, bez ekstrawagancji, osiadł w dawnym ZSL, Moczułski w pałacyku dawnego ZMW, jeszcze dawniejszego Pałacu Słubów (warszawscy cwańcy przypominają złośliwie, że bodaj w 1939 roku ówczesny ambasador brytyjski z balkonu tego pałacu zachęcał Polaków do wytrwałości w oczekiwaniu na aliantów). „Agent” Wałęsy Zdzisław Najder urzędował w pałacyku byłego PRON zaś Cimoszewicz obwarował się w maszynowni bunkra dawniej Akademii Nauk Społecznych przy KC PZPR.

Sądząc po obserwacjach ulicy, kampania to był wielki kawał. Ktoś żartował, że Porozumienie Centrum ma już swoją ulicę w Warszawie — pasaż „Centrum”, tuż za domami towarowymi. Ktoś inny niesmacznie ripostuje, że ROAD ma już pomnik — na Umschlagplatz. Na Marszałkowskiej jakiś emerytowany bikiniarz wołał: „Kup pan Mazowieckiego, taniej jak w kinie...”, „I co, idzie chociaż?” — zapytałem. „W deseczkę, deficyto-

wy!” — odpowuje wirażka i wyciąga znaczek z napisem „Tadek, I love you”. Podobno, tak twierdzili pracownicy sztabu wyborczego premiera, był to znaczek nielegalny, „z drugiego obiegu gospodarczego”.

Walka wyborcza toczyła się głównie na ścianach. Na Świętokrzyskiej wisiło kilkadziesiąt portretów Mazowieckiego z domalowaną ręcznie żółtą gwiazdą Dawida na czole, poniżej tyleż samo wizerunków Wałęsy z dorysowanymi rogami lub napisem „etykieta zastępcza”.

Ważnym elementem kampanii były ksywki jakimi ulica obdarzała kandydatów. Ponton, Prędko, Big Lech, Wałpiłsudski, Elektryczny Morderca — tak nazywała się w rozmowach lub na murach Wałęsa. O Mazowieckim mówiło się Icek, Chudy, „nasz premier nasza szkapka”, Mazowiecki słaby jak „Mazowszanka” (tutejszy odpowiednik wody „Grodzkiej”), cienki jak kreska. Na murach i plakatach „poprawiono” Tadeusza na TODEusza i Mazowiecki na Maz-gaj. Moczułski miał ustalony pseudonim: Gargamel, w związku z jego głosem ludzko podobnym do telewizyjnego gwiazdora. Niektórzy Gargamelem woleli nazywać Jarosława Kaczyńskiego gdyż miał w domu „jeszcze żywego kota”. Inni twierdzili, że Kaczyński to raczej Klakier, jeszcze inni, że ów kot, to „kot trojański” PC. Na wielu plakatach KPN widniały napisy KPend. Bartoszcze to w „języku ludu” Arbus, Kosynier, Dyszel, Bartoszczelny lub Wicossess. Na jego plakatach pojawiały się dopiski „Traktor na plecy i w nogi” lub „Romek, śpij, żyto samo rośnie!”. Tymiński otrzymał jednoznacznie ksywkę Stasi. Na szczyrim uśmiechu tajemnicze ręce do-

pisywały „Głupota i dolar nie boją”, albo „Ja perudolę, wołę Wojciecha”. Najmniej doceniany był Cimoszewicz, trafiło go najczęściej tradycyjne polskie mięso, zaś na kilku plakatach pojawiło się pytanie: „Ci moszna do Pelfeteru?”.

Zdarzały się też „ścienne” polemiki. W jednym z przejść podziemnych „Mazowiecki do gazul”, ktoś późno dopisał „Wałęsa, nogę z gazul”, nieco niżej, innym charakterem pisma: „Mazowiecki, bierz lancie i gazul”. I puenta „Kiszczak oddaj gazul”. Podpisane — Kozłowski. A niżej „Krzysiu, wszystko pozostaw” — Kiszczak.

Funkcjonowała również kontrkampania. Np. pojawiły się plakaty WIP-u nawołujące do bojkotu wyborów. Inne kontrplakaty przedstawiały dwugłowego orła — jedną główką Mazowieckiego, drugą Wałęsy. Z innego miejsca spoglądał Lech Wałęsa w ciemnych okularach i w generalskiej czapce. Często można było spotkać „trawestację” słynnej alegorii PZPR z robotnikiem za wielkim sterem, lecz w tej wersji ster trzyma Mazowiecki lub Wałęsa. Jakiś dowcipniś przerabiał plakaty Solidarności z wyborów czerwcowych z Lechem w roli głównej, wstawiając w miejsce ówczesnych kompanów przewodniczącego twarze dzisiejszych jego kontrkandydatów.

Włażą kampanię podjęła Międzygospółka Anarchistyczna lansując hasła w stylu: „Żądamy wielkich cydów za małe pieniądze”, „prezydent bez cydów jest jak Jaruzelski bez okularów”, „po utracie zębów większa swoboda języka”. Żółtawo wypada, że nie kandydował Korwin — Mikke, takie piękne hasło wyborcze wymyśliła mu ulica: „Najlepszy na świecie Korwin w galarecie!”

Andrzej Biliński

„Life-Like-Dong” ma około 30 centymetrów, jest wykonany z odpowiedniego tworzywa, wyglądem przypominającego oryginał i — jak głosi reklamowa ulotka — jest ponoć niezawodny... Nie miałem okazji zapytać żadnej pani, która zdecydowała się tego „pieszczoczka” wypróbować, ale można wierzyć na słowo.

Takie i tym podobne sexowne akcesoria można bez trudności nabyć w ośmiu sex-shophach, które z dużym powodzeniem prosperują w stolicy od niespełna dwóch miesięcy.

Wchodząc do najbardziej ekskluzywnego, w samym centrum miasta, róg Świętokrzyskiej i Marszałkowskiej, w tzw. pawilonach. Zamiast wystawy — światłoszczelna szyba (aby nie gorzyć nieletnich) z napisem — czynne całą dobę. Jak widać dba się o klienta. Na drzwiach informacja — wstęp od lat osiemnastu. Wewnątrz niewielkie, eleganckie pomieszczenie, widać, że właściciel nie żałował pieniędzy na wystrój. Przyciemnione światła, a za kontuarem dwie atrakcyjne dziewczyny w wieku około lat dwudziestu. Jest dopiero 9 rano więc w środku zaledwie kilka osób. Największy ruch będzie po południu i wieczorem, wówczas trudno nawet wcisnąć się do wewnątrz. Na półkach i pod wytorną sklepową ladą barwne, różnokolorowe opakowania. Dziesiątki różnych przyzwędów, których falliczny kształt nie pozostawia raczej wątpliwości co do przeznaczenia. Setki specyfików, na pierwszy rzut oka przypominających kosmetyki, tyle że żadnego z nich raczej nie używa się do... twarży. Mnie rzucił się w oczy sztuczny męski członok o barwnej nazwie „Big John”, przy czym słowo — big — miało mocne uzasadnienie. Prawdę mówiąc — można wpaść w kompleksy.

Moja prasowa legitymacja nie dziwi pani Ewy Dziegielewskiej — ekspedientki. Z uśmiechem na twarzy, który ma dla wszystkich, udziela mi informacji. Pytam, czy nie miała oporów podejmując się tej pracy? — Było w prasie ogłoszenie — słyszę w odpowiedzi — że potrzebne są atrakcyjne dziewczyny, bez zahamowań, właśnie do tego sklepu. A że wynagrodzenie dobre, więc zgłosiłyśmy się i nie żałujemy. Zajęcie — jeśli spojrzeć na sprawę bez pruderii i fałszywego, najczęściej, wstydu — dobre jak każde inne.

Nie boją się panie — pytam dalej — że klienci mogą być nachalni, albo wręcz agresywni, zwłaszcza w późnych godzinach wieczornych i nocnych?

— Do tej pory — odpukać — jakoś nic takiego się nie wydarzyło. Zresztą jesteśmy przygotowani i na takie przykre ewentualności. Nad naszym bezpieczeństwem czuwa specjalista od ochrony. Ma broń, gaz, jest elektroniczny alarm. Wie pan strzeżonego...

Przyzna pani — kontynuuję — że w naszym kraju to absolutna nowość, a w dodatku do niedawna był to „owoc” zakazany. Interesują mnie więc ludzkie reakcje. Czujecie akceptację, czy wręcz przeciwnie?

— Klientów, jak pan widzi, nie brakuje. Większość to ciekawscy, ale kupujących jest sporo. Przeważnie są to młodzi ludzie, oczywiście powyżej lat osiemnastu, prawie sami mężczyźni. Kobiety to rzadkość w naszym sklepie, jak już wchodzi to interesują się tylko bielizną. Nie czujemy atmosfery sensacji, a tym bardziej skandalu. Ludzie zachowują się naturalnie, choć były — na szczęście nieliczne — wyjątki od tej reguły. Jedna starsza pani na przykład

ła, że tak na prawdę to jej się to wszystko bardzo podobało.

Rozglądam się wokół. Najtańszy zakup to przetrwały z olejkami (!?) za dwa tysiące złotych; najdroższy — lalka nadmuchiwana imitująca kobietę z wibratorem za 1,5 miliona złotych. Ciekawa sprawa — właśnie te lalki nie leżały długo na półkach sklepowych, sprowadzono tylko trzy, tytułem próby i wszystkie trzy szybko sprzedano. Zostały tańsze — po 1,1 miliona.

Właścicielem sklepu i kilku innych jest Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Baks”. „Startowaliśmy — mówi jego prezes, Sławomir Lipski — z niemałymi oporami. Zezwolenie na prowadzenie tego typu placówki otrzymałem dopiero w Sądzie Wojewódzkim, który był już trzecią z kolei instancją. Nasze sądowe zmagania z władzami handlowymi stolicy trwały ponad sześć miesięcy. Niechcąc do tej inicjatywy była więc bardzo wyraźna. Czy miałem obawy o ten interes? Szczegółowo mówię o gromnie. Ale podjęliśmy ryzyko. Bo przecież bez ryzyka nie ma dobrego interesu. Na razie nie dokładamy, są

Fot. Mirosław Wiczorkiewicz

opuła nam ladę, a turystka z ZSRR weszła do sklepu, stanęła pod ścianą i po chwili obserwacji zakryła twarz rękami nie ukrywając śmiechu. Ten wymowny gest powtórzyła kilka razy, a potem niespodziewanie oświadczy-

nawet plany rozszerzenia placówki. Mam świadomość, że nie wszystkim przypadłoby do gustu, ale widząc, że jesteśmy ludziom potrzebni. Sex jest ludzką rzeczą i czas najwyższy, aby go zacząć traktować normalnie”.

Skandal z „Milli Vanilli”

„Bądź piękny i milcz” — to była jedyna rada, jakiej udzielono dwóm playboyom z grupy „Milli Vanilli”, których płyta „Girl, you know it's true” rozszalała się w ponad 7 mln egzemplarzy.

Ich producent i aranżer, Niemiec Frank Farian ujawnił właśnie, że Rob Pilatus i Fab Morvan śpiewali z playbacku cudzym głosem, uczyniając jedyną z szych atrakcyjnych, egzotycznych postaci, by wzbudzić zachwyt fanów z całego świata.

Pochodzący z Gwadelupy Rob i syn Niemki z Amerykanina — Fab przyznali się, „Od dwóch lat baliśmy się, że do tego dojdzie. Nasze życie było prawdziwym kosmosem. Plakaliśmy z tego powodu, ale trzeba było w końcu wyjawiać tę tajemnicę”.

Uczynił to Frank Farian, ponieważ — jak wyznał — Rob i Fab chcieli nagrać następny album, śpiewając naprawdę sami. „Oczywiście mają jakieś głosy, ale nie takie, jakich potrzebowałem do moich płyt” — powiedział, zaznaczając, że zerwał z nimi współpracę.

O ile łatwo jest oszukać na wideo, o tyle ciężko jest to zrobić na żywo. Wielu ludzi dziwił fakt, że Rob i Fab mający akcent europejski śpiewali bez najmniejszego jego śladu. Również na koncertach nie zawsze ruchy ust piosenkarzy zsynchronizowane były ze słowami piosenek.

Nie przepaszając choćby słowem publiczności, producent, „piosenkarze” i firma fonograficzna poinformowali o swych dalszych planach. Rob i Fab zamierzają udowodnić, że umieją coś jeszcze poza wdzianym odrzuceniem do tyłu swych długich warkotyków i chcą nagrać album, wykorzystując do tego własne wiązadła

Fot. Marek Woźniak

głosowe. Frank Farian zamierza wyłansować nową grupę, w której — jak ujawnił — śpiewać będzie ów tajemniczy piosenkarz, który udzielił swego głosu „Milli Vanilli”. Wciąż bowiem nie wiadomo, kto rozmarzonym głosem śpiewał, choć krąży poważne podejrzenie, iż chodzi o amerykańskiego muzyka Charlesa Shawa.

Firma fonograficzna „Artista” — która nie była wprowadzona w kulisy tej sprawy — gotowa jest wydać album następnej grupy F. Fariana. Czy sprawa ją dotknęła? „Nie powiem, że cel uświada środki, jednak sprzedaliśmy 7 mln albumów płytowych” — wyznał wiceprezes Roy Lott. Jedynie Michael Greene, przewodniczący National Academy of Recording Arts and Sciences zatroskany jest moralnym aspektem tej sprawy i zamierza odebrać „Milli Vanilli” przyznając im w zeszłym roku nagrodę Grammy dla najlepszego nowego zespołu.

GAZETA NOWA ELITARNA

Królowie bez ziemi

Siedem złotych wieków Habsburgów

opr. EWA Olbrych

Tworzyli historię i trzęśli światem. Dziś żyją tylko wspomnieniami i marzeniami o dawnej świetności. Wprawdzie stracili swe królestwa, ale dla wielu nadal są symbolem tęsknoty za niegdyśniejszymi

śnigami. Dzięki upadkowi komunizmu znów przeżywają swoje pięć minut, bowiem nie brakuje zagorzałych monarchistów w dawnym bloku socjalistycznym. Zebrzący na naszych dworcach i ulicach Rumunii nie miałby nic przeciwko powrotowi króla Michała na tron. Węgry zaproponowali Ottonowi Habsburgowi na razie „posadę” prezydenta, ale kto wie? Wszak nie ukrywają tęsknoty za pięknymi czasami monarchii austro-węgierskiej a ostatnia cesarzowa Zyta przeznaczyła Ottona na tron. Historia zdecydowała niegdyś inaczej. Dziś starszy, dystyngowany pan o wyglądzie emerytowanego urzędnika odmówił Węgrom. Wystarcza mu wysokie stanowisko w Parlamencie Europejskim.

Otto Habsburg nigdy nie zasiadł na tronie i niemal całe życie przeżył na wygnaniu. Spadkobierca tych, którzy tworzyli historię nie tylko nie miał na nią żadnego wpływu, ale stał się jej ofiarą. Tęskniąc za imperium, w którym przez wieki żyli obok siebie w pokoju Czesi, Słowacy, Tyrolczycy, Węgrzy, Polacy i wiele, wiele innych narodowości, dziś ostro walczy o zjednoczoną Europę. Czyny to jako obywatel niemiecki (od 1979 r.).

Miał cztery lata, gdy po zamordowaniu jego wuja Ferdynanda w Sarajewie, ojciec Karol zasiadł na tronie Austro-Węgier. W tym samym czasie, gdy tysiące żołnierzy ginęło w okopach, mały Otto uczestniczył w koronacji swych rodziców. W trzy lata później musiał wraz z rodzicami i siedmiorgiem rodzeństwa uciekać na wygnanie na Madery, małą wyspę portugalską na Oceanie Atlantycznym. Zdeponowany Karol umiera wkrótce na zapalenie płuc. Cesarzowa Zyta nie traci nadziei, że 10-letni Otto zasiądzie kiedyś na tronie.

Przez długie lata wokół rodziny cesarskiej panowała cisza. Przypomniano sobie o nich w 1951 r. z okazji ślubu 39-letniego Ottona z aską księżniczką Reginą, którą poznał w roli pielęgniarki w obozie uchodźców. Weron panny młodej podtrzymywał diadem ofiarowany niegdyś cesarzowej Zycie przez Franciszkę Józefę. Niedoszły monarcha podtrzymał tradycję rodzinę Habsburgów — żyjąc sobie zgod-

nie ze swą Reginą doczekał się siedmiorga dzieci i pokaźnej gromadki wnuków. Nazwisko nie zaginie.

Habsburgowie wydali szesnastu władców Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego, sześciu królów Hiszpanii, piętnastu cesarzy Austrii a we Francji, odwiecznym wrogu cesarstwa, królowała aż pięć Habsburżanek. Były to kolejno żony Franciszka, Karola IX, Ludwika XIII, XIV i XVI. Tej ostatniej, Marii Antoninie nie wyszło to na dobre, bowiem skończyła na szafocie wraz z mężem.

Habsburgowie odnosili zwycięstwa i sukcesy nie dzięki zwycięskim bitwom, lecz głównie poprzez korzystne małżeństwa. Maksyma austriackiego domu cesarskiego było: „Niech inni prowadzą wojny, a ty Austrię szczęśliwą się żeni!” I żenił

wyborze na tron Świętego Cesarstwa, bowiem koalicja dzielnicowych książątek wolała mierność od znacznie silniejszego a tym samym niebezpiecznego Otokara Czeskiego i Alfonsa Kastylijskiego. Może Rudolf nie był orłem, ale sprytu mu nie brakowało. Wszystkie czternaścioro dzieci korzystnie ożenił. Trzy córki zostały królowymi Czech i Węgier, Saksonii, Brandenburgii. Od dzieci Rudolfa i ich mariaży rozpoczęła się potęga Habsburgów. Ich matrymonialne talenty odczuwaliśmy na własnej skórze, gdy Zygmuntowi Augustowi wcisnęli kolejno dwie epileptyczki.

Do Kongresu Wiedeńskiego nie mówiło się o Cesarstwie austriackim lecz o cesarstwie Habsburgów. W 1910 r. Franciszek Józef panował 50 milionom podda-

polskie uspokajały zbuntowanych Włochów i wszystko jakoś trwało.

Zdecydowanie gorzej układały się stosunki rodzinne Franciszka Józefa. Zagadkowa śmierć syna, arcyksięcia Rudolfa, zamordowanie żony, cesarzowej Sissi, skuteczny zamach na arcyksięcia Ferdynanda w Sarajewie. Wszystkie te nieszcześcia umacniały wśród poddanych sympatię dla sędziwego monarchy, którego los doświadczał jak zwykłego śmiertelnika. Nie znajdując satysfakcji w życiu rodzinnym, całą miłość przenosił Franciszek Józef na dwór i swą stolicę, która przez cały wiek była niekwestionowaną stolicą Europy. Okres świetności Wiednia rozpoczął Kongres Wiedeński, zwany walcującym Kongresem. Spotkanie na szczycie, które zadecydowało o losach ponapoleońskiej Europy, odbywało się przy dźwiękach walców Straussów i Lehara. Dwóch cesarzy, dwie cesarzowe, czterech królów, królowa i dwóch następców tronu obradowało i przede wszystkim bawiło się.

Stary, dobry Wiedeń przez następny wiek przypominał operetkę, ale jak na owe czasy bardzo nowoczesną. Mówiono o Wiedniu nowoczesne Ateny tworzące klimat dla rozwoju wszystkich muz. Niestety złota siedmiowiekowa epoka skończyła straż w Sarajewie rozpętała Apokalipsę. Europa wprawdzie okaleczona, ale wyszła z niej, Habsburgowie — nie. Z rozłaczzonego imperium po Kongresie Wersalskim nie zostało nic poza wspomnieniami. Za to jakie to są wspomnienia!... Gdy ostatni cesarz Karol i cesarzowa Zyta udawali się na wygnanie, dwór żegnał ich zapewnieniem, że wszystko się jeszcze zmieni, że wrócą, bo Europa bez Habsburgów to jak morze bez soli. Wszyscy żalowali Habsburgów i ich dobrotyliwych rządów a jednak Europa jakoś sobie bez nich poradziła.

Odwiołał cesarzowej Zycie pozostało ośmiorgo dzieci i nostalgia. Gdy w marcu ub. roku cesarzowa zasnęła w Panu, Wiedeń pożegnał ją w dawnym stylu. 400 tys. ludzi zebrało się przed Katedrą Św. Stefana, by wysłuchać „Requiem” Mozarta. Sześć czarnych koni zaprzężonych do karawanu cesarskiego zawiozło monarchinię do Krypty Kapucynów, gdzie spoczywa dwunastu cesarzy i szesnastu cesarzowych. Krypty głębokiej jak pycha Habsburgów, ponurej jak ich zamierzenia, smutnej jak ich przeznaczenie, ale robiącej wstrząsające wrażenie. SIC TRANSIT GLORIA MUNDI!

Otto Habsburg nie przyjął „posady” prezydenta Węgier.

Fot. Marek Woźniak

się. Krew Habsburgów płynie we wszystkich europejskich rodach królewskich.

Wiek po wieku przegrywali wojny z Turkami, Polakami, Chorwatami, Węgrami i z tą samą częstotliwością zyskiwali nowe ziemie dzięki ślubnym obrączkom. Przez siedem wieków, od 1218 do 1918 r. Habsburgowie nie musieli się obawiać o trwałość swej popularności. Ich dzieci rządzili Europą. Ta sama strategia była stosowana poczynając od Rudolfa I a kończąc na Franciszku Józefie. W 1218 r. książę Rudolf był nikim, małym szwajcarskim władcą bez znaczenia. To właśnie okazało się jego atutem przy

nych, w tym: 12 mln Niemców, 10 mln Węgrów, 7 mln Czechów, 5 mln Polaków, 4 mln Rusinów, 3 mln Rumunów, 2 mln Chorwatów, Serbów, Słowaków, 1 mln Słowenów, 800 tys. Włochów, nie licząc mniejszych narodowości. To już nie było państwo, to była Wieża Babel. Same pieniądze trzeba było wydawać w dwunastu językach. Modły do Boga wznoszono zgodnie z obrządkiem katolickim, prawosławnym, kalwińskim, luteranckim, ormiańskim, żydowskim i muzułmańskim. Całą tę narodowościową mieszaninę wybuchową jednoczył i utrzymywał w spokoju cesarz. Regimenty czeskie tłumyły powstanie Węgrów,

Doświadczenie nie zawsze popłaca

Miss USA, 21-letnia Gina Marie Tolleson została wybrana Miss Świata 1990. Fot. CAF

Przez dłuższy czas lansowana była w Szwecji opinia, że czym dłuższe wspólne życie i współżycie seksualne przed zawarciem związku małżeńskiego, tym większa gwarancja długoletniego życia we wspólnym stadle. Przedmażeńskie doświadczenia miały służyć dopasowaniu się wzajemnemu i unikania związków, w których występują znaczne różnice charakterów i temperamentów.

Tymczasem obserwacje prowadzone w ostatnich latach przez lekarzy i psychologów w Szwecji wykazują wręcz coś przeciwnego. Okazuje się, że pary, które żyły ze sobą dłuższy czas przed ślubem, znacznie częściej się rozchodzą, niż te zakochane i związane węzłem małżeńskim po krótkiej znajomości.

Dotyczy to zwłaszcza kobiet. Te, które żyły seksualnie z przyszłym mężem 2 lata przed ślubem, występują trzy razy częściej o rozwód od tych, które po krótkim czasie znajomości ciągnęły przyszłego małżonka „do ołtarza”.

Seks i prawo

Holendrzy, którzy w dziedzinie seksu nie mają żadnych zahamowań, mogą z powodzeniem być uważani za pionierów liberalizacji przepisów prawnych na tym odcinku. W ostatnich dniach Parlament Holenderski podjął dwa ważne kroki w kierunku takiej liberalizacji.

Stosunkiem głosów 145:5 Izba Niższa Parlamentu przyjęła propozycję, w myśl której gwałt w ramach małżeństwa ma charakter przestępstwa, karanego pozbawieniem wolności do lat 12. Przed wejściem w życie, propozycja musi być jeszcze zatwierdzona przez Izbę Wyższą.

Inna propozycja również przyjęta przez Izbę Niższą Parlamentu uznaje współżycie seksualne nieletnich w wieku od 12 do 16 lat za czyn karalny jedynie w przypadku wniesienia skargi przez rodzica, lub nieletniego. Jest to więc pierwszy krok w kierunku zalegalizowania współżycia seksualnego w wieku od 12 lat. Do tej pory życie seksualne było uważane za nielegalne w wieku poniżej 16 lat, ale prawo nie przejawiało surowości w stosunku do nieletnich, uprawiających współżycie zgodnie z własną wolą. Natomiast podobne

praktyki dorosłych z nieletnimi wbrew ich woli, homo i heteroseksualne, mają być ostrzeżone.

Według ostatniego sondażu, 6 proc. Holendrów w wieku 12 i 13 lat ma już doświadczenia seksualne, a po osiągnięciu wieku 18 lat, odsetek ten wzrasta do ok. 60 proc.

Czy flirt jest formą prostytutki?

Wypowiedź tureckiego min. stanu ds. rodziny, iż nie ma „żadnej różnicy między flirtem i prostytutką”, wywołała szeroką dyskusję pomiędzy muzułmanami i zwolennikami laicyzmu.

Przedstawiciel islamskiego skrzydła Partii Ojczyźnianej, min. stanu Cemil Cicek publicznie potępił „wszelkie stosunki seksualne przed ślubem” dodając, że flirt jest formą zbliżenia „podyktowaną zwierzym instynktem”. W imię zasad i tradycji „dobrej rodziny islamskiej”, opowiedział się za małżeństwami „aranżowanymi” (w Turcji z udziałem pośredników). Ta praktyka aranżowania przez rodziny małżeństw swych dzieci, które się nawet nie znają, wciąż żyje w niektórych wiejskich regionach Anatolii.

Jubileusz Katharine Hepburn

Wybitna amerykańska aktorka Katharine Hepburn, która niedawno ukończyła 81 lat, zwierzyła się w wywiadzie prasowym, że z niecierpliwością oczekuje „powrotu do niebytu”.

„Nie boję się piekła i nie szukam raju” — powiedziała bohaterka filmu „Afrkańska królowa”. Przyznała, że jeszcze otrzymuje propozycje filmowe, ale obecnie zatraczona jest pisarstwem. „Lubię pisać, malować, grać w tenisa i pływać”.

Najstarsza kobieta świata ukończyła 116 lat

18.11. br 116-letnie urodziny obchodziła ob. amerykańska Carrie White, mieszkanka miejscowości Palatka, w st. Floryda, uważana za najstarszą kobietę świata, co jest uwierzytelnione odpowiednim dokumentem. Długowieczna pani White figuruje w księdze rekordów Guinnessa.

Książę Karol zrzeka się w związku zawodowym

Następca tronu brytyjskiego stanie się w przyszłym miesiącu członkiem Stowarzyszenia Autorów, organizacji związkowej skupiającej pisarzy brytyjskich. Książę Karol, który jest autorem książki poświęconej architekturze brytyjskiej pt. „Wizja Wielkiej Brytanii”, znajdzie się na liście 152 nowo przyjmowanych członków pod literą „w” — jako książę Wali. Następca tronu brytyjskiego, któremu oferowano honorowe członkostwo w tym stowarzyszeniu, zdecydował iż będzie szeregowym członkiem tej organizacji, placącym składki w wysokości 50 funtów sterlingów. Jako członek związku książę ma formalne prawo do emerytury i pomocy finansowej, gdyby takiegopiechył. Książę Karol znaj

Kuroń w garniturze i klapkach

Jestem po prostu jedną wielką gafą — powiedział Jacek Kuroń dziennikarce telewizyjnej, przygotowującej program o gafach znanych osobistości. Np. na spotkaniu dobroczynnych fundacji całego świata w Krakowie wystąpiłem w garniturze i... klapkach. Przyjechałem tam w dżinsach i miałem się przebrać w strój bardziej uroczysty, ale zapomniałem o butach do garnituru. Cały wysiłek poświęciłem pamiętaniu o ukrywaniu gołych nóg. Z mizernym skutkiem.

Szansa dla pięknych Polek

W styczniu przyszłego roku rozpoczną się eliminacje do pierwszego światowego konkursu piękności „Queen of Poland” orealizowanego przy współudziale polonijnej

agencji Artpol International, Radia „Solidarność” i tygodnika „Przekrój”. W konkursie udział wzięć mogą dziewczęta w wieku od 17 do 24 lat, niezamężne i bezdzietne, posiadające obywatelstwo polskie lub urodzone w Polsce. Eliminacje odbywać się będą m. in. w Belgii, Australii, Niemczech, USA, Kanadzie, Izraelu, Białorusi, Litwie, Brazylii, Szwecji i Polsce. Finał imprezy przewidywany jest 18 maja w Chicago. (PAP)

Kłopoty rodziny Brando

20-letnia Cheyenne Brando, córka znanego aktora amerykańskiego Marlon Brando, po raz drugi próbowała popełnić samobójstwo tym razem przez powieszenie. Przebywa ona obecnie w szpitalu na wyspie Tahiti, gdzie stale mieszka.

Członkowie rodziny poinformowali, że prawie już nie oddychającą córkę znalazła matka Tarita Teriipain, która jest żoną aktora. Kilku dniami Cheyenne Brando powróciła do domu ze szpitala, w którym znalazła się po nadużyciu środków uspokajających przed 2 tygodniami.

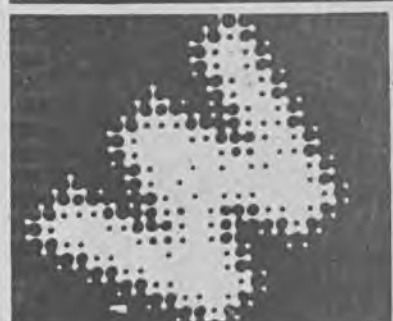
Cheyenne jest kluczowym świadkiem w procesie przynajmniej jednego brata, 32-letniego Christiana, oskarżonego o zastrzelenie kochanka córki M. Brando, 26-letniego mieszkańca Tahiti Daga Drolleta. Zabójstwo popełnione było w maju br. w posiadłości aktora w Kalifornii.

Proces Christiana Brando miał rozpocząć się 5 listopada, jednakże został przerwany na 19 bm. Władze Tahiti sprzeciwiają się wyjazdowi Cheyenne na rozprawę w Santa Monica (Kalifornia) uważając ją za współwinną zabójstwa Drolleta.

Audrey Hepburn w akcji dobroczynnej

Znana aktorka amerykańska Audrey Hepburn podróżuje po odległych górskich rejonach Wietnamu, aby zwrócić uwagę świata na los biednych dzieci w tym kraju. Hepburn, działająca na rzecz UNICEF-u jako „ambasador dobrej woli”, oświadczyła: „chciałabym przedstawić bardziej dostępną, ludzką obraz kraju, który kojarzy się ludziom jedynie z wojną wietnamską”.

61-letnia Audrey udala się przed kilkoma dniami do oddalanej wioski Mo Vang w prowincji Lien Son, aby zapoznać się z życiem mniejszości narodowych, należących do najbardziej ubogich warstw ludności Wietnamu.

Passent napisał: Jestem Paganinim portfela

Mam mentalność inwestora ...

WYWIADY Wojciech Fibak specjalnie dla „Nowej”

Lata mijają, lecz dla Wojtka Fibaka nie ma większej pasji od tenisa. Podróżując po szerokim świecie zawsze zabiera ze sobą rakietę. Nie inaczej postąpił podczas krajowej wizyty w połowie listopada. Do Poznania wpadł jak po przysłowiowy ogień. Zaledwie parę godzin poświadczył na odwiedzenie rodzinnego domu. Znalazł jednak czas by razem z trenerem reprezentacji Michałem Stachurskim odwiedzić poznańską „Arenę”, gdzie już w pierwszych dniach lutego rozegrany zostanie rewelacyjny mecz zapowiadający Puchar Davisa Polska - Rumunia.

Miałem odrobinę szczęścia. Dopadłem człowieka sukcesu podczas nieco spóźnionego obiadu. Zajadając się domowymi przysmakami (jego mama, pani Joanna, postawiła zupełnie wiśniową i ulubioną pieczeń wołową z kością), odbierając telefon za telefonem, najlepszy polski tenisista, dziś uznany biznesmen, przybliżył naszemu reporterowi kilka spraw, które mam nadzieję zainteresują również czytelników „Nowej”.

- O Fibaku coraz głośniejsze, niekoniecznie z powodów sportowych. A jednak na wstępie proszę o przypomnienie początku twojej przygody na kortach.

- Co tu ukrywać - tenis jest moją największą pasją. Przynała się jednak muszę, że pierwszy kontakt ze sportem to była przede wszystkim fascynacja futbolem. Kopałem piłkę już jako mały chłopiec. Graliśmy prawie co dzień, klasa na klasę. Dobrze pamiętam nasze wielogodzinne pojedynki, które odbywały się przeważnie na placu obok dzisiejszego hotelu „Polonez”. Zresztą ubiegłoroczna kontuzja kolana to również efekt futbolowej pasji, którą podziela jeszcze kilku innych znanych tenisistów. Pierwszy raz chwyciłem raketę do ręki mając już lat 13. Mówię „już”, gdyż obecnie 14-letnie dzieci potrafią wygrywać z seniorami. Moja droga do sukcesów trwała wiele lat. Właściwie na własną rękę odcierałem się od krajowego podwórka z kilkuset dolarami w kieszeni wyjeżdżając do Włoch, a później do Hiszpanii. Właśnie za Pirinejami, po zwycięstwie nad czarnoskórym Arturem Ashe, rozpocząłem się wspinać na szczyty tenisowej drabiny. Nie da się w kilku słowach streścić kilkuset turniejów, w których wziąłem udział. Miałem więk-

szych sukcesów w deblu niż w singlu, ale łącznie odniosłem zwycięstwa w kilkudziesięciu międzynarodowych imprezach. W połowie lat 70-tych eksperci zaliczyli mnie w grze pojedynczej do pierwszej dziesiątki światowej.

- Jak długo zamierzasz jeszcze grać?

- Na szczęście biały sport nie stawia żadnych ograniczeń. Turnieje old-boyów z udziałem dawnych sław cieszą się niemal takim samym zainteresowaniem jak główne imprezy. Jeśli tylko zdrowie pozwoli, długo jeszcze będę biegał z raketą po kortach.

- Jakże są prawdziwe powody, że zostajesz grającym kapitanem narodowej reprezentacji?

- Chodziło mi o rozruszanie polskiego tenisa, wyprowadzenie go z głębokiego dołka. W bieżącym sezonie wygraliśmy trzy kolejne mecze z Luksemburgiem, Bułgarią i Norwegią. To musi cieszyć. W dodatku publiczność warszawska stworzyła wspaniałą atmosferę. Przegraliśmy debla z moim udziałem, ale wygrał tenis. Miałem uczucie jakby na chwilę wróciły dawne, dobre czasy, gdy w polskiej stolicy grali Merlo, Borg czy Panatta.

- Nie ma dymu bez ognia ...

- Dawno zrozumiałem, że w cza-

daj największej kolekcji polskiego malarstwa z początku XX wieku. Czy to dobrze obliczone?

- Może ...

- Skończyłeś niedawno 38 lat i ugruntowałeś przekonanie rodaków o swym życiowym farsie. Czy naprawdę nie spotkała cię żadna klęska?

- Oj, trafiłeś w mój czuły punkt. Nie mam syna. Ale mam za to dwie wspa- niałe córki. Zarówno 14-letnia Agnieszka, jak i 11-letnia Pusia, biegają czasami po kortach, ale nie uprawiają tenisa wyczynowego z czego jestem zadowolony. Nie przeszkodziło to jednak Agnieszce dwukrotnie wystąpić w młodzieżowych rozgrywkach

nom bywam znacznie częściej niż dawniej. Poza moje interesy polegają na kontaktach z określonymi ludźmi, którzy w Polsce nie bywają. To nieważne gdzie kto mieszka, ale kim się czuje. Ja dla wszystkich na całym świecie jestem Polakiem, gdyż zawsze występowałem w biało-czerwonych barwach.

- Będąc jeszcze na szczycie tenisowego Olimpu nosiłeś się z zamiarem zostania dziennikarzem. Pamiętam pierwsze próby na łamach „Przeglądu Sportowego”. Teraz mocno jesteś zaangażowany katowickim „Sportem” i jedną z poznańskich gazet?

Przed trzema laty, na początku polskiej odwilży, na kortach macierzystego AZS Poznań ówczesny prezydent grodu Przemysław Andrzej Witulski wręczył dwukrotnemu mistrzowi świata w deblu pamiątkowy puchar. Został również wyróżniony Złotą Honorową Odznaką AZS.

„Grand Prix Wojciecha Fibaka” na poznańskich kortach. Odpadła w pierwszych rundach, nie robiąc z tego najmniejszego problemu. Najważniejsze, że się dobrze czuje, znakomicie uczy i doskonale operuje obok języka ojczystego, angielskim i francuskim.

- Czy myślisz o powrocie na stałe do kraju?

- Tak naprawdę nigdy go nie opuściłem, ale teraz dzięki wielkim zmia-

- Rozmowy trwają i być może coś z tego wyjdzie. Jestem za nowoczesną, niezależną prasą, obrazującą wielkie przemiany zachodzące nie tylko w Polsce, ale i w całym świecie.

- Nie tak dawno, bo przed kilkoma laty, trwała na Fibaka naganka. Co o tym dziś sądzisz z dość dalekiej perspektywy?

- Należę do ludzi bardzo tolerancyj-

nych. Protestowałem przeciwko stanowi wojennemu. Jakże miałem grać w Polsce, gdy moi koledzy siedzieli za kratkami. Wiem, że stałem po mojej stronie, ale nie wszyscy polscy dziennikarze tak postąpili. Nie pamiętam im tego. Było, minęło.

- Jakże są Twoje poglądy polityczne?

- Jestem człowiekiem środka i tych wartości, które mobilizują ludzi do wydajnej pracy. Na moje wyszło, gdyż teraz cały naród przedstawia się na kapitalistyczne metody działania. Musi coś z tego wyjść. Przebywałem w kraju, gdy wybuchła sprawa inwazji na Kuwejt, przyjechałem jako groźny symptom zagrożenia. Polska też powinna zwrócić się z jakimś mocarstwem. Osobiście uważam, że zarówno nasz kraj, jak i wyzwalające się republiki radzieckie, powinny wstąpić do NATO.

- Bardzo często podróżujesz na głównej trasie Nowy Jork - Paryż - Warszawa - Poznań. Dlaczego nie kupisz sobie samolotu?

- Myślałem o tym, ale ojciec mi odradzał, gdyż jest przekonany i chyba słusznie, że sam usiadłbym za sterem. Rekomensuję to sobie jeżdżąc bardzo szybkimi samochodami. Pamiętasz naszą nowojorską przejażdżkę, a właściwie wyścig z Iwanem Lendlem? Porsche wyciągnął wtedy

ponad 240 km na godzinę. Po co ja o tym mówię? Mama przeczyta i znów będzie się o mnie martwić. No tak, na pewno nie siadę za sterem samolotu, chociaż robi to od czasu do czasu mój przyjaciel, znacznie ode mnie starszy Adam Smorawiński. Prawde mówiąc robienie pieniędzy i kolekcjonowanie obrazów to także ogromna napiętność ...

Stanisław Garczarczyk

Jan Kobuszewski

Zalecam śmiać się ze wszystkiego

- Niewiele o Panu ostatnio słychać ... Co jest tego powodem?

- Brak zdrowia ... Miałem ostatnio dość ostre przejścia zdrowotne. Ale sprawy intymne nie powinny interesować widzów. Publiczność powinna oglądać aktora uśmiechniętego i zadowolonego. Mam nadzieję, że tak jest i będzie w moim przypadku.

- Chyba dobrze, że publiczność interesuje się życiem prywatnym aktorów.

- Każdy człowiek chce mieć swój azyl domowy; zamek, z którego niechętnie wychodzi. Jeżeli jest to sprawa skandalu, to zainteresowanie ludzi jest tu normalnym zjawiskiem. Natomiast, dziwię się, jeżeli ktoś interesuje się codziennością szarego człowieka. Przecież ja, broniąc się przed ujawnieniem swojej prywatności, mogę sięgnąć aż po kłamstwo.

- I stałoby Pana, żeby kłamać?

- Nie wiem. Wychowany jestem w duchu moralnym i etycznym - te czynnik wykluczają tzw. „łanie wody”. Ale kto wie ...

- Należy Pan do czołówek polskich artystów komediowych ... Jak ocenia Pan nasze poczucie humoru?

- Polskie poczucie humoru charakteryzuje się tym, że nie tracimy go w chwilach ciężkich. Humor nam zawsze dopisuje. Może nawet im ciężiej, tym weselej. Kiedyś Kazimierz Rudzki opowiadał mi anegdotkę, która zdarzyła się w 1939 roku, kiedy był oficerem wojska polskiego, wziętym do niewoli. Od końca września do świąt Bożego Narodzenia przetrucano go wraz z innymi jeńcami z miejsca na miejsce. W wigilię „wyładowali” na dworc kolejowym w Olsztynie. Brudni, zmęczeni, przy fatalnej pogodzie i w nie najlepszych nastrojach zmuszeni byli wysiąść z wagonów. Wówczas jeden z oficerów uniósł do góry swój węzełek i krzyknął na cały głos - bagażowy!!! To jest właśnie typowe polskie poczucie humoru.

- Czyli odprężenie w chwilach złych ... To chyba wynika z wieloletniej historii naszego kraju. Czy nie lepiej śmiać się z satyry, seksu lub urzędników na wysokich państwowych stanowiskach. To chyba bardziej odpręża niż humor sytuacyjny?

- Każdy śmiech odpręża i jest bar-

dzo zdrowy. Zalecam śmiać się bardzo dużo i ze wszystkiego.

- Twierdzi się, że aktorzy, którzy dużo śmieją się zawodowo, prywatnie są bardzo smutni ...

- W moim przypadku ta teoria się potwierdza. Wszyscy przecież jesteśmy ludźmi, żyjemy w tej samej rzeczywistości, mamy te same problemy i cierpienia. Bardzo często zdarza się, że ci, którzy potrafią rozbawić widzów na scenie, w życiu codziennym są bardzo poważnymi, smutnymi ludźmi. Zawód, który wykonuje polega na dostarczaniu ludziom uśmiechu na co dzień - ale to nie znaczy, że z tego uśmiechu korzystam w życiu codziennym. Mnie na co dzień dużo uśmiechu dostarcza dobry film komediowy.

- Jakże kino najbardziej Pan lubi?

- Najbardziej cenię dobre kino amerykańskie. Jest to sztuka na bardzo wysokim poziomie artystycznym. Oczywiście, nie mówię o całej produkcji - jest ona olbrzymia, z dużą ilością filmów miernych. Od czasu do czasu zdarza mi się obejrzeć dobry film francuski czy polski.

- Czy posiada Pan swoich ulubieńców w kinie?

- Kiedyś miałem ich wielu. Dziś zostało tylko garstka. Bardzo cenię twórczość aktorską Gene Hackmana i Dustina Hoffmana.

- Z reguły starsi aktorzy nie mają zaufania do młodych ...

- W ostatnim czasie widziałem wielu wspaniałych aktorów amerykańskich i polskich. Ale starsi mają tę zaletę, że pamiętają jeszcze starszych od siebie. Mają dużo większe doświadczenie od ludzi młodych.

- Wróćmy teraz do początków ... Nie spotyka się raczej aktora, który trafił do zawodu przez świadomy wybór. Przeważnie są to przypadki. Jednym nie chciało się pracować w fabryce samochodów, innych namówili starsi bracia lub starsze siostry ... Jak było z Panem?

- Mnie namówiła starsza siostra ... Nie byłam zdecydowana na ten wybór, gdyż nie znałam wartości tego zawodu. Nie pochodzi z rodziny aktorskiej i kiedyś nie znalazłabym żadnego aktora. Nie byłam też pewna swoich zdolności scenicznych i estradowych.

- Czy samo dostanie się do szkoły teatralnej sprawiło Panu duży kłopot?

- Pierwszego egzaminu nie zdałem. Uniosłem się więc ambicją i za drugim razem otrzymałem indeks. W 1956 roku skończyłem szkołę teatralną - i od tego czasu naprzysiężam się widozom.

- Jeżeli aktor trafia do swojego zawodu przypadkowo, to pierwszy etap egzystencji w tym zawodzie nie jest świadomą pracą twórczą, lecz poznawaniem blasków i cieni aktorstwa. Wydaje mi się, że w ten sposób artysta dużo traci, gdyż brak świadomości twórczej uniemożliwia mu właściwą pracę ...

- Już w szkole teatralnej pedagog powinien zorientować się, czy dana osoba jest predestynowana do zawodu. Właściwa krystalizacja osobowości zależy w dużej mierze od profesorów. Mnie szczególnie dopisało - i jestem dumny, że moją osobowość w szkole teatralnej kształtowali wybitni profesorowie: Żelwerowicz, Schiller, Kreczmar, Wyżykowski, Świdorski, Rudzki, Sempoliński.

- I jaką przyszłość przepowiedzieli Panu w tym zawodzie?

- Te właściwa ... Początkowo grywałem rolę dramatyczną. Mam dość liryczne wnętrze - ale moje warunki zewnętrzne przesądziły sprawę i przyklejono mi etykietę aktora komediowego. Po ośmiu latach od debiutu w teatrze los zetknął mnie z Edwardem Dziewońskim i jego kabaretem. Od tej pory dzielę swoje życie zawodowe między estradę - która jest niezwykle trudnym gatunkiem sztuki, i teatr.

- Należy Pan do tych aktorów, którzy omijają film. Czy film nie sprawia Panu satysfakcji?

- Sprawia, jeżeli siedzę na widowni i oglądam swoich kolegów. Nie lubię oglądać siebie samego. Uważam pracę w filmie za bardzo trudną i niewdzięczną. W filmie nic nie można poprawić. Bardzo mężczy mnie film.

- Na estradzie jest Pan bardzo wesoły, z olbrzymim poczuciem humoru. W życiu codziennym człowiekiem smutnym. Gdy wraca Pan z codzienności na estradę, jak ładuje Pan ten rozładowany akumulator humoru. Widzowi trudno uwierzyć, że Pan jest w życiu codziennym inny niż na estradzie ...

- Jest to sprawa zawodowości i poczucia odpowiedzialności. Muszę być wesoły na estradzie, scenie czy filmie. Widz jest przyzwyczajony do humoru Janka Kobuszewskiego. Gdyby zobaczył mnie smutnego, bez poczucia humoru, to by się przeraził.

- Czy pamięta Pan swój debiut na scenie przed publicznością?

- Tremę mam do dzisiaj. Im człowiek starszy tym ma większą treść. Młodość może wytłumaczyć pewne niedostatki, niedobory. Natomiast ludzie bardziej dojrzałych nie nie tłumaczy. Debiutowałem jeszcze w szkole teatralnej, będąc na drugim roku. Grał mi „Pannę Maliczewską” - Gabrieli Zapolskiej - było to w 1952 roku. W 1955 roku swój warsztat dyplomuwy prezentowałem w prawdziwym teatrze, przed prawdziwą widownią, co prawda dziecięcą, gdyż była to bajka. Ale przeżycie było olbrzymie, a publiczność wdzięczna. Potem to już poszło, poszło - i trudno byłoby dzisiaj to wszystko zliczyć.

- Jest Pan aktorem bardzo popularnym i lubianym. Z jaką postacią można Pana utożsaczyć?

- Z postacią Pana Janeczka, którą zagrałem w kabarecie Olgi Lipińskiej ...

- Emanuje z Pana skromność, poczucie sprawiedliwości, solidności. Czy ma Pan wady?

- Jestem normalnym człowiekiem. Być może moją największą wadą jest lenistwo ...

- Lenistwo?! Przecież wykreśla Pan wiele wspaniałych postaci. Wydaje mi się, że aktor w każdą rolę wkłada dużo swojej energii. Czy wykonywanie określonej roli nie Pana nie kosztuje?

- Kosztuje ... Mówiąc o lenistwie myślę o braku własnej inicjatywy. Jeżeli coś robię, to tylko z przyjemnością i z maksymalnym zaangażowaniem, bez oszczędzania siły. Natomiast tak naprawdę, najchętniej bym już nic nie robił.

- Proszę uchylić rąbkę swojej prywatności?

- Moja żona jest z zawodu aktorką - Hana Zembrzaska. Mam wielu przyjaciół wśród muzyków, rzeźbików, rzeźbiarzy. Jestem bardzo szczepiły z tych znajomości.

- Na koniec sakramentalne pytanie, co dalej?

- Co Bóg da ...

Rozmawiał: Bogdan Kunciewicz

CZARNE i BIAŁE Klatka

Bronisław Słomka

Jak obliczyli uczeni, w ubiegłym roku z gorzowskiej elektrociepłowni wyleciało przez kominy i spadło na okoliczny raj na ziemi ponad 30 tysięcy ton pyłów. To dziwne, że jeszcze niebo czasami widać. Niekiedy, ażeby wygrzebać się na powierzchnię, trzeba pracować ciężko, długo i cierpliwie. Wulkan Panu Bogu okien w niebie nie zakopciły. Dopiero dymy z wielkich elektrociepłowni świata sprawiły, że on już stamtąd nic nie widzi.

Polecałbym na Gwadelupę. W radiu melodia niczym skrzydła, które aż proszą się, abym przyczepił je sobie do pleców: „Santa Maria z Gwadelu-

py”. I zaraz potem w tę dżdżystość ciemną i chłodną za oknem „Słońce Jamajki” świeci. Polecałbym też na Jamajkę, ale ostatnie skrzydła jakie miałem poprzetręcały mi się i zmarniały. Na Gwadelupę, na Jamajkę, gdzie teraz słońce jest co u nas jesienią. U nas dużo jesieni, a tam dużo słońca. Ładna jest „Santa Maria z Gwadelupy”. Niesprawiedliwy jest na świecie podział Słońca. My tyle go mamy, że prawie jak byśmy nie mieli, a oni mają go za dużo.

Tam chciałabym polecić, ale nie polecę. Wezmę „Ptaśkę” pod pachę i pójdę do parku. Czytam go tak, aby skończyć jak najpóźniej. A może na-

wet nie doczytać do ostatniej strony, ostatniego zdania „ale próbować warto”. William Wharton napisał książkę o mnie i o Tobie. O was i o nich. O nas i o tamtych, którzy też czasami marzą o tym, żeby gdzieś polecieć. KAZDY PRZYNAJMNIEJ KILKA RAZY W ŻYCIU CHCIAŁBY ZOSTAĆ Ptaśką, wydostać się z klatki i odlecieć. „Wybudowaliście dla siebie klatkę - cywilizację - gdyż byliśmy zdolni do myślenia, a teraz musimy myśleć, ponieważ jesteśmy zamknięci w klatce. Wiem, że na zewnątrz jest świat prawdziwy; trzeba tylko wydostać się z klatki” - myśli Ptasiek.

Idąc tak sobie w siną i chłodną, dżdżystą i mglistą dał jesienią, aleja mi tymi i słuchając własnych oraz cudzych myśli, których Bóg łaskawie słuchać mi pozwoli, marzę o tym, jakby tu sobie polatać. Czemu Bóg człowiekowi nie dał skrzydeł? Struchlałe te aleje, zziębnięte i wygaszone, tkwią jeszcze w teatralnych uściskach ramion suchych drzew kasztanowych. Porzucony teatr. Opustoszała scena dla kochanków. Kochanków już nie ma. Dekoracja z liści wiatr zdmuchiwał i rozwał. I nikogo nie ma. Jakby tu polecieć? Jedyny aktor, i jedyny pies. Pies przybłąkał się i pęta mi się pod nogami, które idą po tych zmurzałych już i niepotrzebnych dekoracjach ze sceny dla kochanków. po niepotrzebnych patyczkach, niepotrzebnych liściach. Czuję jakbym szedł po czyichś westchnieniach, (ach!, ach!) poniekąd miłosnych. Po

jakichś słowach wielkich, których pamięć zahamowała się poniekąd w resztkach liści, które miały być nieśmiertelne, a jednak umarły. Teraz w tych nagich i suchych ramionach drzew mgła tylko jest. Teraz na starym kłonie stara wrona siedzi. Emerytka. Cześć staruszk! Czyś, albo już dawno porzucony i od dawna niczyj, pies przybłąkał się i prosi o trochę miłości. On też by chciał żeby mu urosły skrzydła. Też chciałby ze mną polecieć. Czemu Pan Bóg psom także nie dał skrzydeł? Czemu dał je tylko Ptasiekom?

Dlatego, gdy wśród wielu marzeń dał i te o skrzydłach, a oderwaniu się od ziemi oraz o lataniu, wyposażył nas również w niewolniczy rozum, który kazał nam budować klatkę? Nawet Ptasiki, które mają skrzydła i zdolność latania, nie są w stanie wlecieć ponad klatkę. Bo klatka jest wszędzie. Bo klatka dana jest każdemu. Przed cywilizacją kominów z elektrociepłowni i ferm w Dobiegniewie, gdzie jak prasa pisze, gnojowicę wylewa się „do zwykłej dziury w ziemi”, przed tym wszystkim nie ma ucieczki.

W ramionach kasztanów promyczek zaświecił. Skąd troszkę tego słońca? To trochę słońca z Jamajki. Na promyczku tym Ptasiek usiadł. Ptasiek się kłysz. To takie ładne. Czy to nie powód, ażeby się cieszyć? Trzeba umieć cieszyć się chwilą, w której zjawiał się promyk i ptasiek na promyku. Cieszyć się i dziwić. Kto się cieszył chwilą, kto umie zobaczyć. Kto się umie i dziwić, ten jakby skrzydła miał na przekór wszystkiemu. Jakby czasami latał. Choć beznamiętny kundel polatał sobie. Bo próbować warto.

Duży, czarny pies policyjny, który podczas rozmowy cały czas warczał skoczył Janowi S. na klatkę piersiową.

Czerwona komuna na dachu

Waldemar Mystkowski

Był piątek, 22 września ubiegłego roku, Żagań. Jan S. następnego dnia wybrać się miał w podróż do Berlina Zachodniego. Chciał kupić głównie jakieś części do samochodu. Więc na mieście kupił trochę marek i wieczorem przed 23-cią wpadł do kumpla Wiesława G. po mapę Berlina. Posiedzieli przy kawie i ciastkach z jego żoną i córką. Gdzieś o północy poszli po tą mapę, bo znajomy miał ją akurat w swoim kiosku gastronomicznym. Wracając przechodzili koło restauracji „Piastowskiej” w bezpiecznej odległości 200-300 metrów.

Jan S. poczuł parcie na pęcherz, no i stanął koło muru.

Jan S. usłyszał za sobą charakterystyczne zawołanie:

- Pozwólcie obywatelu. Plutonowy Janusz P. z psem w kagańcu poprosił o dowód. Jan S. takowego przy sobie nie posiadał, lecz powoływał się na świadectwo kolegi. Padło energiczne: imię, nazwisko, miejsce pracy, a potem to samo dotyczące żony. Więc podał, że jest akustykiem w Państwowej Szkole Muzycznej, a żona pracuje jako sekretarka w ówczesnym KM PZPR. Milicjant kategorycznie zażądał dowodu osobistego, Jan S. zaproponował po prostu, że jeżeli trzeba to uiszczyć mandat. Podał też swój numer telefonu, pod którym plutonowy może sprawdzić prawdziwość danych. Milicjant zareagował zgłosał agresywnie. Wydał psu rozkaz: - Aportuj. Ten duży, czarny pies policyjny, który podczas rozmowy cały czas warował, skoczył Janowi S. na klatkę piersiową.

Leżąc to było tylko preludium do tego, co miało nastąpić. Plutonowy Janusz P. zaprowadził Jana S. na pobliski komisariat. Nie interesował się Wiesławem G., który wszedł za tą dwójką, gdzie otrzymał informację, że Jan S. zaraz powinien być wolny.

Dziur w komisariacie pełnił chorąży Aleksy Cz. Przepuścił plutonowego Janusza P. wraz z Janem S. do pokoju służbowego, znajdującego się za dyżurką. Tam jeszcze raz zatrzymany został odpytany z wiadomości na swój temat. Po czym plutonowy zniknął na dziesięć minut, lecz gdy się zjawiał nie był już sam. Przyszło z nim dwóch innych milicjantów. Jednego z nich Jan S. dzisiaj rozpoznaje, a mianowicie Andrzeja G., którego określał: tegi 40-latek, kawał byka.

Zajęli wobec Jana S. pozycję znaną z filmów sensacyjnych. Przy biurku z przodu za barierką usiadł plutonowy, a dwaj świeżo przybyli stanęli za plecami Jana S. Przepytytanka odbyła się jeszcze raz, tym razem z „dowcipnymi” komentarzami. Temat żony wzbudził szczególnie zainteresowanie. Właśnie ci znajdujący się za plecami, zdobyli się na rehotliwą refleksję. „A to ta blondynka”, „wiadomo”. Wieloznaczne: „no, tak, tak”.

Plutonowy jako mentor tej grupy, podsumował: - Co on, k... będzie nosił dokumenty, jak jego baba pracuje w Komitecie.

Jan S. nie wytrzymał, wypalił: - Co to pana obchodzi.

Właśnie w tym momencie otrzymał pierwszą pałę w plecy. Odwrócił się i wtedy zdążył sparować drugi cios, lecz rozprysnął mu się zegarek. Niewiele się namyślając, chciał uciekać. Jeden z milicjantów podstaawił nogę. Jan S. jak długi się wyłożył. Wtedy posypał się na niego grad pałek. Bili w trzeci, jeden z nich postawił mi nogę na karku.

Jan S. podjął jeszcze jedną próbę ucieczki. Złapał go za sweter, który zaciągnęli na głowę, tak więc cały tors miał odsłonięty. Tym razem ciosy padały także na głowę. Po jednym z nich stracił przytomność. Tylko na chwilę, gdyż prawdopodobnie został zlaný wodą, bo cały był mokry.

Jan S. utrzymuje, że przytomność tracił jeszcze przynajmniej raz. Po kolejnej próbie ucieczki udało mu się wybiec na korytarz, a z korytarza na podwórko. Milicjanci widocznie się zreflektowali i świadomie go wypuścili. Uderzył jeszcze głową w drzwi, spadł ze scho-

dów, na podwórku krzyczał: - Rattunku! Był bez koszuł, ze swetrem w rękę.

Jakoś dowlókl się do mieszkania kolegi, ten odtransportował go tak-sówką do domu. Żona przeraziła się jego widokiem, zaraz zaczęła robić okłady z rumianku. Lecz zaczął wymiotować, było z nim coraz gorzej. Postanowiono, że Jana S. trzeba przewieźć do szpitala, ale nie do żagańskiego, lecz do Żar.

Cały czas mamy noc, od chwili pobicia nie minęło zbyt wiele czasu. Jana S. zawieziono maluchem do Żar. Jednym z powodów było to, że tam mieszka jego matka, innym że ordynatorem szpitala w Żarach jest poseł plk. Józef Błaszczak. O godzinie czwartej rano poseł przebrał Jana S. osobistnie w swoim gabinecie. Postawił diagnozę wstrząs mózgu i skierował do szpitala na oddział chirurgii.

W szpitalu Jan S. leżał 12 dni.

Już następnego dnia matka Jana S. udała się na komisariat, tam odebrała koszuł i zegarek. Potem poszła do prokuratury, gdzie kaza-no jej napisać wniosek o zająci. Matka odszukała szefa plutonowego Janusza P., porucznika Edwarda W. Tien odczytał jej raport, za co Jan S. został zatrzymany. Podobno jakiś mężczyzna biegł po dachu restauracji „Piastowskiej” i krzyczał: precz z czerwonymi, precz z komuną. Na tę właśnie interwencję udał się plutonowy Janusz P. i za to zatrzymał Jana S.

Po wyjściu ze szpitala Jan S. złożył zeznania w prokuraturze, która przekazała papiery do Zielonej Góry, a ta z kolei przesała do prokuratury w Żarach.

Jan S. także skontaktował się z porucznikiem Edwardem W. Ten z kolei odczytywał mu inny raport. Wynikało z niego, że Jan S. był w restauracji „Piastowskiej” i po wyjściu z niej zaczął pisać. Po dwóch miesiącach milicja skierowała wniosek do kolegium, zezna-owało trzech świadków. Kolegium z braku dowodu winy Jana S. uniewinniło.

W maju bieżącego roku żarska prokuratura przekazała sprawę do sądu w Żaganiu, we wrześniu trafiła na wokandę. Jan S. występuje w niej jako oskarżyciel posiłkowy. Świadczenie policji (bo jak wiadomo milicja zmieniła nazwę) - ponoć klienci z restauracji - wycofali się. A sami policjanci płaczą się w zeznaniach. Jan S. bardzo przeżywa tę sprawę, za bardzo nią żyje - tak orzekł psychiatra. Jan S. ma nerwicę pourazową.

Claire Sterling - autorka książki „Czas morderców. Kultury zamachu na papierze”

„Szpakowisko” i ksiądz-hipis

Tekst: Sławomir Gowin

Zdjęcia: Marek Woźniak

Muzyka, teatr, gitary, włosy, kolorowe szmaty, „adapter, chata, szkło” czyli comiesięczny zlot hipisów. Odbył się tym razem 24 i 25 listopada w Nowosolskim Domu Kultury. Imprezę o charakterze muzyczno-rozrywkowym zainaugurowano mszą odprawianą w kościele św. Barbary przez legendarnego w tym środowisku księdza Andrzeja Szpaka z Warszawy. Ksiądz Andrzej od wielu lat jest współorganizatorem tego rodzaju imprez w Polsce. Korzystając z okazji przeprowadziliśmy z nim krótką rozmowę.

- Proszę księdza, cóż to takiego „szpakowisko”?

- Przez wiele lat złoty musiałem organizować ja. Młodzież nie miała szans, nie budziła zaufania w domach kultury, w kościołach. Ręczyłem za nich, przedstawiałem jakiś program, znajdowałem „ryzykownego” proboszcza itd. W ten sposób zorganizowałem okółu „złotów Szpaka”, tak przyjęła się nazwa.

- Jak długo ksiądz jest „w ruchu”?

- Od początku, złoty organizuję od 16 lat. Bardzo się z tego cieszę - przed chwilą spotkałem dwie studentki, córki dawnych „hejów”, którzy przyjeżdżali na złoty kilkanaście lat temu.

- Dlaczego związał się ksiądz akurat z tym środowiskiem?

- Jestem księdzem-hipisem.

- Jak to się objawia?

- Lubię być spontaniczny, wolny, lubię się wygłupiać, śmiać - to chciałbym w młodzieży, w człowieku w ogóle.

Największa wolność to wolność od lęku. Czasami mam wątpliwości, pytam ich czy nie jestem śmieszny, czy nie za bardzo się wygłupiam. Odpowiadają mi „Andrzej”, jesteś największym hejmem w Polsce! Wówczas czuję się szczęśliwy.

- Czy ksiądz był wcześniej „hejmem” czy księdzem?

- Gdy w Stanach rodził się ruch hipisowski byłem klerikiem. W tamtym czasie polska młodzież również tworzyła podstawy swojej kultury i kontrkultury, przeżyłem swoją młodość wraz z innymi, śpiewałem ballady Chyły, cieszyłem się, marzyłem... Trudno odzielić księdza od hipisa, jednym i drugim kieruje miłość do człowieka i do Boga - jak widzisz wszyscy idziemy teraz do kościoła.

- Nie miał ksiądz kłopotów z racji swoich kontaktów?

- Kłopoty? Kłopoty to ostatecz-

nie przygody - co bez nich zna-czyłoby życie. Ja pozwalałem wychowywać się młodzieży, nie boję się tego. To oni wychowali mnie w myśl pewnej zasady rzuconej kiedyś przez któregoś z „hejów”: hipis musi być świadomy tego, co go czeka, kpín, niechęci, często agresji. Godzę się z tym wszystkim, kiedy jest dobrze - śpię w łóżku, kiedy jest gorzej - pod kupką siano.

- Kto to jest „hej”, hipis?

- Ktoś kto pragnie być wspaniałym człowiekiem, to najwyższy tytuł jaki można tutaj otrzymać.

- Jaką przyszłość widzi ksiądz przed „ruchem” w Polsce?

- Marzy mi się żeby był to ruch bardziej intelektualny, żeby nie było to wyłącznie muzykowanie, ale spotkania mające coś z atmosfery lat 60-ych.

- Czyli zwrot kotestacji w stronę filozofii?

- Tak. Najlepiej oddaje to okrzyk, który słyszałem na basenie podczas złotu w Częstochowie: „więcej metafizyki”!

LEOKADII, WIESŁAWA
II tura wyborów prezydenckich
343 dzień roku. Słońce wszędzie o
7.34, zajdzie o 15.21.
Do końca roku pozostało 22 dni.

**nowoczesne, energooszczędne
tanie, wykonane w Danii
2-letnia gwarancja
serwis na terenie całego kraju
SPRZEDAŻ HURTOWA
zatrudnimy akwizytorów**

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe „ELMAX” 66-200 Świebodzin, Osiedle Łużyckie 6-14, tel. 221-15; 247-44, telefon
Zielona Góra 721-46, 725-59 telexy 043 3534, 043 3558, 043 3314 max pl, telefax 247-44, Dział Zbytu tel.wewn.12 lub 24

Obrady NATO

W Brukseli rozpoczęły się w czwartek dwudniowe obrady ministrów obrony NATO. Ich celem jest wytyczenie nowej strategii paktu po zakończeniu epoki zimnej wojny. Ministrowie zamierzają uwzględnić zmiany, które zachodzą w bloku państw Europy Wschodniej.

Przewiduje się, że podczas brukselskich obrad sekretarz ds. obrony USA, Richard Cheney zwróci się do swych sojuszników o pomoc w przewidywanym wojennym amerykańskim w rejon Zatoki Perskiej.

(PAP)

Interwencja
wojsk amerykańskich

Wojska amerykańskie stacjonujące w strefie Kanału Panamskiego zostały zmuszone w środę do kolejnej interwencji w związku z buntami grup policjantów. Na czele rewolty stanął były szef policji Eduar do Herrera, który w brawurowy sposób, przy współudziale byłych kolegów uciekł z więzienia na wyspie Naos u wejścia do Kanału Panamskiego. Posłużył się śmigłowcem przesyłanym mu przez zrewoltowanych policjantów.

Według nieoficjalnych informacji, w wyniku buntu i interwencji wojska USA jedna osoba poniosła śmierć. Byli też ranni. Nie jest znana liczba internowanych policjantów.

(PAP)

Samolot spadł
na szkołę

Co najmniej 12 osób zginęło, a ponad 100 zostało rannych, kiedy wioski samolot wojskowy runął na szkołę średnią w miejscowości Casalechio di Reno w pobliżu Bolonii — po informowały włoskie władze.

W momencie katastrofy w szkole znajdowało się około 200 uczniów w wieku od 15 do 18 lat. Wiele z nich ratowało się skacząc na ziemię z piętnastego piętra budynku — relacjonowali uczniowie, którzy wyszli cało z opresji.

(PAP)

Strajk generalny
w Grecji

Grecja została w czwartek sparaliżowana strajkiem generalnym, który zorganizowały dwie największe centralne związki sektora państwowego i prywatnego w protest przeciwko rządowemu projektowi ustawy modyfikującej prawo do strajku.

Zamkniętych było wiele banków, przedsiębiorstw, poczt, placówek oświatowych. Zakładowa była również komunikacja, praca administracji lokalnej i placówek zdrowia. Wystąpiły zakłócenia w lotach krajowych i zagranicznych greckiego towarzystwa lotniczego „Olympic”. W dużych miastach wykorzystano ciężarówki wojskowe do zapewnienia transportu.

(PAP)

Szef wywiadu b. NRD
chce wrócić

Poszukiwany w Republice Federalnej Niemiec były szef wywiadu NRD Markus Wolf przeżywa obecnie w Moskwie, donosiła czwartkowa „Pravda”. Podczas prezentacji rosyjskiego wydania węgierskiej „Triojka”, Wolf oświadczył, że pragnąłby powrócić do Niemiec i tam zamieszkać. Będzie jednak możliwe dopiero wtedy, kiedy „zapadną określone polityczne decyzje”.

Wolf wyraził opinię, iż jego działalność na stanowisku szefa wywiadu w ministerstwie bezpieczeństwa publicznego była konieczna w okresie zimnej wojny. Jednakże po listadawowej konferencji KBWE, która zmiożyła kres tej wojnie, zarówno on jak i jego koledzy nie mogą już w Niemczech podlegać karze. Gdyby jego powrót do Republiki Federalnej okazał się niemożliwy, nie zamierza on pozostać w Związku Radzieckim.

„LOT” podwyższa
ceny biletów

Polskie Linie Lotnicze „LOT” informują, że od 10 bm. podwyższone zostaną — od 5 do 7 proc. — ceny biletów na podróże zagraniczne z Polski. Zmiana taryf podyktowana została wzrostem cen paliwa — o 108 proc. W stosunku do lipca br. podwyżka jest zgodna z uchwałą specjalnej konferencji IATA i dotyczy nie tylko PLL „LOT”, ale także innych przewoźników utrzymujących komunikację powiatową z Polską.

„LOT” wyjaśnia, że wcześniej za kupione bilety zachowują swą wartość pod warunkiem, że rezerwa na pierwszy odświeżony podróżny nie ulegnie zmianie. W przeciwnym przypadku konieczna będzie dopłata.

(PAP)

Icchak Szamir
w Waszyngtonie

Premier Izraela, Icchak Szamir udał się w czwartek w podróż do Stanów Zjednoczonych i będzie to jego pierwsze spotkanie z prezydentem Bushem od 2 sierpnia, wybuchu kryzysu nad Zatoką Perską po najęździe Iraku na Kuwejt. W Jeruzolimie mówił się, że obok sytuacji nad Zatoką szefowie rządów USA i Izraela będą omawiać stan konfliktu arabsko-izraelskiego i widoki na jego uregulowanie oraz masową imigrację Żydów radzieckich do Izraela, a więc i perspektyw amerykańskiej pomocy finansowej przy ich osiedlaniu.

Demonstracja
jugosłowiańskich
dziennikarzy

Około 500 dziennikarzy i techników belgradzkiej telewizji demonstrowało w czwartek przed parlamentem Serbii domagając się dymisji dyrektora telewizji — Dusana Mitewicia i jego głównych współpracowników. Demonstrujący zarzucili kierownictwu okłamywanie opinii publicznej.

Demonstrację zorganizował utworzony kilka miesięcy temu niezależny związek zawodowy telewizyjni belgradzkiej, do którego należy większość pracowników rozgłośni (ponad 800 osób). Związek oskarżył kierownictwo o to, iż szkodził opinii przed zapowiedzianymi na 9 grudnia pierwszymi wolnymi wyborami i że jest ono rękodzielnikiem komunistycznej przywódcy Serbii — Slobodana Miloševicia oraz jego socjalistycznej partii (kiedyś komunistycznej).

Watykan — Bułgaria

Wznowienie stosunków
dyplomatycznych

W czwartek, po 40-letniej przerwie, wznowione zostały stosunki dyplomatyczne pomiędzy Watykanem i Bułgarią. Zerwanie ich nastąpiło w 1949 roku, kiedy komunistyczny rząd bułgarski uniemożliwił przedstawicielowi Watykanu ponowny wjazd na terytorium kraju.

Watykan wznowił już stosunki dyplomatyczne z wieloma byłymi komunistycznymi państwami Europy oraz ze Związkiem Radzieckim.

(AP)

Dodatkowe
zadanie KGB

Państwowy Komitet Bezpieczeństwa Państwowego ZSRR (KGB) będzie zalecał sabotaż gospodarczy i kontrolować rozdział zagranicznej pomocy żywnościowej w ZSRR. Zastępca szefa KGB Wiktor Gruszkow poinformował tygodnik „Moscow News”, że utworzono specjalny wydział do walki ze zorganizowaną przestępczością.

KGB ma doświadczenie w zapewnianiu bezpieczeństwa kluczowych radzieckich obiektów — przemysłowych i transportu. Jest też świadoma realnej sytuacji — powiedział. Określił KGB jako jedną z niewielu instytucji radzieckich, w których poziom korupcji jest niski.

Polska — Niemcy

Nowa umowa
rentowa

W sobotę, 8 grudnia, kiedy polski minister pracy Norbert Blum przybył do Warszawy, tekst nowej umowy o rentach i ubezpieczeniach, którą ma podpisać z Jackiem Kuro niem, powinien już być gotowy. Wciąż trwa uzgadnianie ostatnich szczegółów, choć negocjacje toczyły się kilka miesięcy.

Nowa umowa przyniesie fundamentalną zmianę obecnego stanu, a mianowicie zastąpi zasadę terytorialną, zasadą eksportową. Oznacza to, że będzie się dokonywało „eksportu świadczeń”, tak jak jest to przyjęte w standardach europejskich. Jeśli zatem polski emeryt osiedli się w Niemczech, otrzyma tam w markach odpowiednik polskiej emerytury według kursu waluty. Ponieważ jednak — co łatwo wyliczyć — byłoby to bardzo mało, będzie miał prawo ubiegać się o zasiłek socjalny. Polak, nie emeryt, który jakiś czas przepracuje w Niemczech, otrzyma rentę dwuczęściową, w odpowiedniej proporcji proporcji nabytych praw do świadczeń. Podobnie Niemiec, który przyjedzie do Polski spędzić resztę swego życia, dostanie tu zniżkowe przeliczenie swojej emerytury niemieckiej.

14 Polaków
za kratkami
na rok 1991

Zatrzymanie przed dwoma tygodniami na granicy węgierskiej naszego rodaka próbującego wrócić do kraju skradzionym audi 80, spowodowało całą lawinę aresztowań Polaków węgierską. Podjęła już wcześniej iz spory udział w uprowadzeniu samochodów z Węgier mają Polacy. Jej przedstawiciele twierdzą, że działa tutaj kilka polskich gangów, specjalizujących się w kradzieżach samochodów przede wszystkim na terenie Austrii i Niemiec. Pojazdy te następnie tranzytem przez Węgry wędrowały do Polski. Były to głównie audi i volkswageny.

Jak poinformowała Weronika Pruszyńska z wydziału konsularnego ambasady RP w Budapeszcie, w najbliższych aresztach znajduje się obecnie 14 Polaków podejrzanych o udział w kradzieżach samochodów.

(PAP)

Rozmowy GATT
będą kontynuowane

Negocjatorzy prowadzący w Brukseli rozmowy w ramach rundy urugwajskiej GATT postanowili kontynuować zagrożone przerwaniem obrady. W czwartek Stany Zjednoczone i Europejska Wspólnota Gospodarcza zgodziły się na pewne ustępstwa i nastąpiło zachęcające zbliżenie stanowisk. Tym samym prowadzone od czterech lat rozmowy, których celem jest wypracowanie układu ogólnego o taryfach i handlu — będą kontynuowane.

(PAP)

242 Rosjan
opuściło Irak

Samolotem „Aeroflotu” odleciało w czwartek z Bagdadu do Moskwy 242 obywateli ZSRR. W Iraku pozostanie jeszcze około 3 tysięcy obywateli ZSRR — poinformował rzecznik radiotelegrafu MSZ Witajł Czurkin.

Przedstawiciel MSZ dodał, że w niedzielę Związek Radziecki wysłał do Iraku 6-7 ton żywności dla przebywających w tym kraju radzieckich specjalistów. „Aeroflot” utrzymuje 2 połączenia tygodniowo z Bagdadem, ale może zwiększyć ilość lotów, by przyspieszyć transport obywateli ZSRR.

(PAP)

ZUS przeprosza

PAP otrzymała z ZUS następujący komunikat:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych pragnie przeprosić wszystkich swoich klientów, w tym w szczególności osoby oraz instytucje zgłaszające wnioski o przyznanie świadczeń emerytalnych lub rentowych, a także że występujące o wystawienie decyzji zamiennych — za wydłużenie w części naszych placówek czasu załatwiania tych spraw oraz za związane z tym faktem niedogodności.

Zasadniczą przyczyną tej sytuacji jest bardzo duży napływ do placówek ZUS wniosków o przyznanie emerytur bądź rent lub o zmianę już wydanych decyzji. W czwartym kwartale wpływ nowych spraw jest jeszcze większy niż w okresie pierwszych trzech kwartałów. W październiku br. liczba zgłoszonych wniosków była o 163 proc. większa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku, a w listopadzie br. liczba tych wniosków przekroczyła już trzykrotnie wielkość wpływu z listopada 1989 r. W niektórych oddziałach i inspektoratach wielkości te są jeszcze większe.

Bieg sprawy nie można przyspieszyć, ponieważ każdy wniosek wymaga poddania szczegółowej analizie akt sprawy przez wykwalifikowanych pracowników. Są to z reguły procedury pracochłonne i wymagające dużej staranności.

W PONIEDZIAŁEK SEJMIK
W ZIELONEJ GÓRZE.

W najbliższy poniedziałek (10 grudnia br.) odbędzie się sesja Sejmu Samorządowego województwa zielonogórskiego. Radni uchwala budżet sejmiku na 1991 r., zapoznają się z informacją wojewody o stacjonowaniu Armii Radzieckiej oraz otrzymają odpowiedzi na interpelacje. Sesja odbędzie się w sali konferencyjnej UW, ul. KRN 6. Początek obrad o godz. 10.

HURTOWNIA „CARO”

Zielona Góra, ul. Wyspiańskiego 15 A

poleca:

— odzież tajlandzka
— odzież turecką, włoską.

Spodnie, kurtki, swetry, garsonki, koszule oraz odzież dziecięcą — niemiecką.

CENY KONKURENCYJNE.

494-Z

Projekt budżetu
na rok 1991

Zaakceptowany przez Radę Ministrów projekt budżetu na 1991 r. przekazany został Sejmowi. Ze zbilansowania jego najważniejszych pozycji: dochodów (291,6 biliona zł) i wydatków (293,1 biliona zł) wynika wielkość deficytu budżetowego sięgającego 1,5 bln zł. Do tej luki w projekcie budżetu trzeba będzie następną kwotę 7,3 bln zł wynikającą z konieczności sfinansowania ujemnego salda kredytów zagranicznych. W jaki sposób zlikwidować ten niedobór sięgający 8,8 bln zł? Nie możemy już sięgać do kredytów NBP — powiedział 6 bm. na spotkaniu z dziennikarzami wiceminister finansów Wojciech Misąg. Proponujemy więc, aby niedobory pokryte zostały z tegorocznej nadwyżki budżetowej (2,1 bln zł), ze środków likwidowanych funduszy celowych, a także po przez emisję bonów skarbowych, która zamierzamy wznowić po raz pierwszy po wojnie.

Nie ma w projekcie budżetu 1991 roku rewolucyjnych zmian — stwierdził W. Misąg. Wyrocznia można je jednak gwałtowny wzrost wydatków przewidzianych na opiekę społeczną.

Bangladesz

Zniesienie stanu
wyjątkowego

W Bangladeszu uchylono stan wyjątkowy wprowadzony przez prezydenta Hosajna Mohammada Erszada 27 listopada na skutek fali antyrządowych wystąpień opozycji. Jednocześnie ogłoszono o rozwiązaniu parlamentu wybranego w marcu 1988 r.

We wtorek wieczorem prezydent Erszad ustąpił z funkcji opozycji poinformował, iż zrezygnuje z zajmowanego stanowiska w momencie kiedy wybrany zostanie jego następca. Wyraził również gotowość przekazania władzy neutralnemu wiceprezydentowi, który sformułuje rząd tymczasowy i przeprowadzi demokratyczne wybory do parlamentu.

(AP)

Powódź
w Kolumbii

Co najmniej 14 osób poniosło śmierć w wyniku powodzi, która nawiedziła znaczną część Kolumbii. 4 osoby zginęły, a 12 odniosło rany. Ulewne deszcze wywołały znaczne szkody.

Najcięższa sytuacja panuje w Villavicencii, stolicy prowincji Meta, położonej w południowo-wschodniej części Kolumbii. Silne deszcze spowodowały tam obniżenie ziemi.

(AFP)

Komunikat
policji

Osoby, którym w nocy 14/15 sierpnia 1990 r. skradziono z samochodów przy ul. Staszica (w pobliżu hotelu Polan) w Zielonej Górze następujące przedmioty: kolumny głośnikowe, czapki, kasety magnetofonowe, kominki, oraz mężczyzna, któremu tej samej nocy między ul. Chopina a parkingiem przy ul. Boh. Westerplatte skradziono zegarek elektryczny, portfel i pieniądze — proszę o kontakt z Komendą Wojewódzka Policji w Zielonej Górze, ul. Partyzantów 40, tel. 616-16, wewn. 453 w godz. 8-16 lub tel. 997.

BY POLSKA BYŁA POLSKA

„Rzeczpospolita samorządna, silna siłą swojego narodu, narodu wolnego, decydującego o swoich losach, to nasz cel, cel, który musi być realizowany w tworzeniu samorządów terytorialnych. Ten cel, to także jeden z elementów programu Lecha Wałęsy” — głosi m.in. oświadczenie przewodniczącej Sejmu Samorządowego woj. gorzowskiego Anny Szulc. Zwraca się ona z apelem „o udział w wyborach w dniu 9 grudnia 1990 roku, i dokonanie takiego wyboru, by Polska była Polską, a nie krajem dalekim”.

JAK PRZYGOTOWYWANO
STAN WOJENNY

(Ciąg dalszy ze str. 1)

mał — zaprzeczył, zapewniając, że resort spraw wewnętrznych nie prowadzi obecnie działań operacyjnych dotyczących niezależnego kandydata na prezydenta Stanisława Tymiańskiego.

Jak poinformowano tego dnia dziennikarzy, w gabinecie ministra spraw wewnętrznych zachowała się tylko część dokumentów dotyczących przygotowań do wprowadzenia w Polsce stanu wojennego: najistotniejsze zostały zniszczone na mocy decyzji podjętej w listopadzie 1982 roku. Z zabezpieczonych materiałów wynika natomiast, że specjalny sztab kryzysowy powołany w MSW w połowie sierpnia 1980 r. nie został rozwiązany po podpisaniu „porozumień społecznych”. Od września 1980 r. kontynuowano działalność operacyjno-rozpoznawczą (choć dłużej m.in. o przeniknięcie do nowo powstających organizacji, w tym do „Solidarności”), a do 13 grudnia 1981 r. co najmniej 15 razy wprowadzono, bądź uchylano w resortie stan podwyższonej gotowości bojowej.

30 października 1980 r. datowana jest pierwsza lista osób przewidzianych do internowania obejmująca ponad 100 nazwisk (listy takie sporządzane pod kryptonimem „Jodla” były później systematycznie aktualizowane i jak się szacuje objęły ogółem ponad 5 tys. osób). W ostatnich dniach 1980 r. postanowiono przygotować akcje o zasięgu ogólnopolskim dla opanowania sytuacji w kraju, z ewentualnym ogłoszeniem na niektórych obszarach Polski stanu wojennego; w ramach operacji pod kryptonimem „Klon” przeprowadzono rozmowy ostrzegawcze z osobami prowadzącymi działalność uznawaną „za szkodliwą” (tą for ma nacisku objęto ok. 13-14 tys. osób); operacja „Malwa” zmierzała do opanowania przez siły porządkowe środków łączności dla ich neutralizacji po ogłoszeniu stanu wojennego; od kwietnia 1981 r. zaczęła się współpraca MSW i wojska; od czerwca tego roku podjęto przygotowania do druku i rozpowszechnienia plakatów obwieszczeniowych przepisów stanu wojennego; podjęto jesienią 1981 r. akcje przeciwko spekulantom w ilości ostatnim rozpoznaniem przed wprowadzeniem stanu wojennego, przygotowania do niego zakończyły się już w czerwcu 1981 r.

W zabezpieczonych dokumentach brak jest materiałów świadczących o ingerencji państw trzecich w ówczesne sprawy Polski — poinformowano dziennikarzy. Natrafiliśmy natomiast — zwrócił uwagę — na złośliwy — na ślad „bratniej” pomocy technicznej z ZSRR nadeszła pewna liczba pojazdów opancerzonych, pozostających do dziś na wyposażeniu resortu.

Na pytanie, czy resort spraw wewnętrznych byłby w stanie zatrzymać S. Tymiańskiego w Polsce po przegraniu przez niego wyborów (chodziło o zapowiedź L. Wałęsy, że jako prezydent zatrzyma Tymiańskiego w kraju do czasu wyjaśnienia sprawy materiałów obciążających jakoby przewodniczącego „S”) wice minister spraw wewnętrznych Jan Władysław przypomniał, że w Polsce o zatrzymaniu, bądź aresztowaniu decyduje przebieg ustawy. Nie dostrzegamy przesłanek umożliwiających zatrzymanie pana Tymiańskiego.

(PAP)

Apel
do żołnierzy AK

Ogólnopolski Związek Żołnierzy Armii Krajowej Oddział Terenowy w Zielonej Górze zwraca się do wszystkich żołnierzy Armii Krajowej oraz jej sympatyków o wzięcie udziału w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej i o głosowanie na jednego kandydata — spadkobiercę idei legionowej i AK-owskiej, jakim jest Lech Wałęsa.

Wałęsa rozmawiał
z Polonią amerykańską

Przeszło godzinę ze studia radiowego w Gdańsku Lech Wałęsa prowadził bezpośrednią rozmowę ze słuchaczami rozgłośni polonijnych w Stanach Zjednoczonych — w Detroit, Chicago i Filadelfii. Pytano go o program gospodarczy dla kraju i plany współpracy z Polonią oraz zachodnim biznesem, rozliczenia z dawnej nomenklaturą i budową polskiej demokracji.

L. Wałęsa potwierdził jeszcze raz, że zamierza kontynuować program Balcerowicza w jego podstawowych założeniach. Kierunek jest słuszny — stwierdził — ale inna, polska, musi być droga doń, być może dłuższa, ale bezpieczniejsza. Opowiedział się też za powszechną prywatyzacją traktowaną jako uwłaszczenie społeczeństwa.

(PAP)

Przeciekły
karty wyborcze

Prokuratura Wojewódzka w Lublinie prowadzi śledztwo w sprawie znalezienia w jednej z kawiarni kart do głosowania na prezydenta w najbliższą niedzielę. Jak poinformował prokurator Wojciech Papliński, śledztwo ma na celu wyjaśnienie okoliczności w jakich tam się znalazły. Pierwszą oględzinę wskazują, że są to autentyczne karty drukowane w Lubelskich Zakładach Graficznych (PAP)

„Łady” atakują rynek
latynoamerykański

Do największego portu peruwiańskiego Callao zawinął w tych dniach statek z pierwszą sejką radzieckich samochodów osobowych typu „Łada”. W najbliższym czasie spodziewane jest przybycie następnych transportów ze składu w Panamie, gdzie zaparkowano ich już 8 tys.

Radziecki przemysł motoryzacyjny postanowił zaatakować rynek Ameryki Łacińskiej. Jak zakomunikował dyrektor firmy „Multi-Auto”, pośredniczącej w eksporcie tych samochodów, Antonio Cerola, „Łady” będą sprzedawane po 9 tys. dolarów za wóz, co pozwoli konkurować im z innymi samochodami zagranicznymi. ZSRR zamierza również eksportować na rynek peruwiański ciężarówki i ciągniki. Zachęta dla nabywców będzie zapewnienie napraw przez specjalne stacje obsługi gwarantującej i dostawę znacznej ilości części zapasowych.

(PAP)

Marian Marcinkowski

Człowiek wielkiego serca.

Pogrzeb odbędzie się dzisiaj 7 grudnia 1990 r. o godz. 15.00 na cmentarzu komunalnym przy ulicy Wrocławskiej w Zielonej Górze.

Msza święta zostanie odprawiona w dniu pogrzebu o godz. 7.30 w kościele Najświętszego Zbawiciela.

Autokar będzie podstawiony o godz. 14.30 przy ul. Sulechowskiej 22.

•Pograżona w żalobie

rodzina.

486-Z

Tymiński obiecuje mrzonki

— Moją wypowiedź proszę traktować jako całkowicie prywatną, ponieważ uważam, że władze rektorskie powinny być ponadpartijne — zastrzegł doc. dr hab. inż. **MARIAN MIŁEK**, rektor Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze. — Przyznam, że pierwotnie moim kandydatem był Tadeusz Mazowiecki, ale dziś trzeba zrobić wszystko, by nie wygrał w wyborach prezydenckich Stanisław Tyminiński. Uważam, że obiecuje on bajki, a to co mówi na temat gospodarki — jest nierozsądne. Lech Wałęsa również nie docenia wielu złożoności problemów gospodarczych, lecz tu stawiam na zespół jego doradców, którzy będą mieli do odegrania bardzo ważną rolę. Natomiast... nie chcę nawet myśleć o tym, co by się stało gdyby wygrał Tyminiński.

Wałęsa nie zawiedzie

— Będę głosował podobnie jak w pierwszej turze wyborów prezydenckich na Lecha Wałęsę. Mam nadzieję, że dojdzie do zapowiadanej przez niego prywatyzacji. Myślę, że mój wybór jest właściwy, a nowy prezydent nie zawiedzie naszego zaufania — powiedział **ANDRZEJ HUSZCZA**, najlepszy żużlowiec i kapitan zielonogórskiego Falubazu.

Setny kupon z Witnicy

Trwa faza głosowania w plebiscycie na 10 najpopularniejszych sportowców województwa zielonogórskiego w 1990 roku. Do Wojewódzkiej Federacji Sportu w Zielonej Górze ul. Chopina 19 dotarło już ponad sto kuponów. Ten setny przesyłała Anna Pasieczna z Witnicy, typując następująco: 1. Spruch, 2. Huszcza, 3. Krawców, 4. Strychalska, 5. Bidołach, 6. A. Macur, 7. Błaszczuk, 8. M. Kaczmarek, 9. Weiss, 10. Szymkowiak.

Zamieszczamy kolejny kupon, który szkoły i podpisem dyrektora. prosimy o czytelne wypełnienie i Natomiast sympatyków sportu przesłanie do WFS. Na uczestników przagnących się włączyć do grona kół czekają atrakcyjne nagrody, sponsorów naszego plebiscytu pro również specjalne, przewidziane symy o kontakt telefoniczny pod dla szkół. Listy zbiorcze uwzględni 708-35 (Zielona Góra). Oczekujemy z nadzieją głosujących uczymy szczegółowych propozycji i nów prosimy potwierdzić pieczęt z góry dziękujemy.

plebiscyt sportowy gn'90

1. _____	8. _____
2. _____	7. _____
3. _____	6. _____
4. _____	5. _____
5. _____	10. _____

Imię i nazwisko: _____

Dokładny adres: _____

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe

„IRGA”

w Zielonej Górze
UPRZĘDZIA INFORMUJE
O CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY ELEKTRONARZĘDZI
I OSPRZĘTU RENOMOWANEJ FIRMY
„Bosch”

w tym:

- szlifierek kątowych o wielkościach: 115, 125, 180, 230 oraz tarcz do szlifowania i cięcia metali oraz kamieni produkcyjne RFN i polskie.
- szlifierek wysokobrotowych z samoprzylepnymi tarczami do obróbki drewna i metali.
- szlifierek oscylacyjnych i taśmowych do drewna.
- pistoletów malarskich bezsprężarkowych z dodatkowym osprzętem.
- pił łańcuchowych, brzeszczotowych oraz obrotowych (z tarczami widziowymi szwedzkiej firmy „Sandwik”).
- wyrzynarek pionowych do drewna i metali.
- heblarek elektrycznych i frezarek do drewna.
- miotawierców, wiertarek udarowych, wiertarek zwykłych, wiertarek akumulatorowych z ładowarkami i innymi.
- elektrycznych dysz gorącego powietrza o temp. do 600°C wraz z końcówkami roboczymi do cięcia i łączenia mas plastycznych, lutowania blach oraz renowacyjnych robót malarskich.
- zsywaczy elektrycznych wraz ze zsywkami i gwóźdźkami dla mocowania pap i gontów bitumicznych, dla tapicerów, pakowaczy.
- alarmowych zestawów samochodowych Bosch oraz innych ogólnobranżowych elektronarzędzi.

PPH „IRGA”

proponuje również sprzedaż — kupno

narzędzi prostych produkcji RFN w tym: młotków młotkowych i cięślińskich, poziomiec, kielni paczynkarskich, miar zwijanych itp.

PPH „IRGA”

proponuje również sprzedaż — kupno

taśm ściernych do szlifierek i cyklinarek, tarcz ściernych do cięcia i szlifowania metali i kamieni (oraz innego osprzętu i materiałów budowlanych).

PPH „IRGA”

dysponuje punktami serwisowymi „BOSCH”,

a proponowane elektronarzędzia są profesjonalne, mało zabarzone i energooszczędne. SPRZEDAŻ — KUPNO prowadzona jest w siedzibie PPH w Zielonej Górze ul. Kuczkowa 2 (Osiedle Raculka) oraz w Hali Targowej „Podgórze” stoisko nr 19.

Zapraszamy!

AK-193

OD AKROBATÓW DO ŻUŻLOWCÓW...

Michał Kwaśniewski — skoki oraz trójka akrobatyczna: Anna Borowczyk, Barbara Jagiellik i Małgorzata Poźniak (akrobata). Grzegorz Krawców i Katarzyna Weiss (kajakarstwo). Zbigniew Spruch (kolarstwo). Czesław Bortnowski i Mariusz Kaczmarek (koszykówka). Maciej Czyżewicz, Dariusz Goździk, Arkadiusz Skrzypaszek i Anna Sulińska (pięciobój nowoczesny). Aleksandra Strychalska (pływanie). Dorota Bidołach, Paweł Hadrych, Ireneusz Jagodziński, Aldona Jarszewicz, Małgorzata Książkiewicz, Jacek Kubka i Andrzej Macur (strzelectwo sportowe). Sławomir Nawrocki (szermierka). Lucjan Błaszczuk (tenis stołowy). Andrzej Huszcza i Jarosław Szymkowiak (żużel).

Jaskuła
- w Wiśle,
Spruch
- w Polanicy

Po Lechu Piaseckim do Gorzowa zawitał kolejny nasz eksportowy kolarz, Zenon Jaskuła. Zawitał na krótko, bo wybiera się do Wisły gdzie będzie przygotowywał się do swojego drugiego sezonu w gronie zawodowców. Po starcie znanymi, pan Zenek zajął jeszcze udzielił wywiadu niżej podpisanemu. Rozmowa z kolarzem nowej grupy „Del Tongo” — MG Boys — Animex — zamieścimy w jednym z najbliższych wydań magazynowych.

Kadra naszych szosowców przebywa natomiast na zgrupowaniu w Polanicy. Jest w tym gronie Zbigniew Spruch z zielonogórskiej Trasy. Partner Jaskuły z grupy „Del Tongo” — MG Boys — Animex — Joachim Halupczok wybrał również Polanę i tam wspólnie z podopiecznymi Wojciecha Skarula przygotowywać się będzie do sezonu.

(MW)

Kawiarnia sportowa

Przygraniczny Gubin jest zbiorowścią, nazwijmy to, aktywną. Wielkiego sportu tu nie było, lecz gdy miejsce w społeczeństwie do czegoś się zapaliło, konsekwencji w realizacji tylko im pozostawiać. Tak przed laty powstał krytyk basen, tak też obecnie „finisz” je” budowa najpiękniejszej w województwie hali sportowej (z widownią na 600 miejsc), rozpoczęta 10 lat temu.

Dziś Gubin „oszalał” na punkcie siatkówki. Powoli, bez rozgłosu i pieniędzy z zewnątrz, tworzy się ośrodek tej dyscypliny, o którym niedługo już powinno być głośno nie tylko w województwie. Atmosfera jako żywo przypomina Sulechów sprzed lat kilkunastu, gdy o tamtejszym modelu szkolenia młodych siatkarów mówili wszyscy.

O klimacie, w jakim pracują gubińscy siatkarze niech świadczą fakt, że miejscowi radni zrezygnowali z przysługujących im diet na rzecz pomocy tej dyscypliny. A nikt przecież nie zaprzeczy, że poparcie środowiska, to już co najmniej połowa sukcesu.

(x)

Z TAŚM TELEWIZYJNYCH

W 17 partii szachowego meczu o mistrzostwo świata w Lyonie (Francja) pomiędzy Anatolijem Karpowem i Garriem Kasparowem wygrał Karpow. Stan meczu 8,5:8,5. Kolejna partia odbędzie się w sobotę.

41 milionów widzów obejrzało „mecz sezonu” w futbolu amerykańskim. Zespół „49-ers” z San Francisco pokonał „Gigantów” z Nowego Jorku 7:3.

Dwudziestu rumuńskich kibiców, którzy przyjechali do Norwegii na mecz o Puchar Europy w siatkówkę, pozostało w tym kraju. Szefostwo z nich poprosiło o azyl polityczny, a czterech stwierdziło, że nie chce wrócić do „głodnej” Rumunii.

W Warszawie podpisano umowę między Polskim Związkiem Siermiernym i spółką „Inko-Veritas”. Na mocy której firma będzie sponsorowała szermierzów w wysokości 100 milionów złotych rocznie, a zawodnicy będą reklamowali „Veritas” we wszystkich zawodach.

Nowym trenerem siatkarów I-ligi gowego Pałacu-Makrotronik Bydgoszcz został Czesław Tobolski, który zastąpił Henryka Borowskiego.

W finale pokazowego turnieju tenisowego kobiet w Madrycie, Monika Seles (Jugosławia) pokonała Jennifer Capriati (USA), natomiast w turnieju mężczyzn w Bolzano wygrał Ivan Lendl (Czechosłowacja), który zwyciężył Gorana Ivanisiewicia (Jugosławia).

W spotkaniu ligi europejskiej w tenisie stołowym kobiet (grupa „B”) Czechosłowacja pokonała w Nantes — Francję 4:2.

GAZETA NOWA SPORT

Drużyna ZSRR — wyeliminowana

Włosi nie odpuszcili

Stało się to, co po pierwszej rundzie spotkań eliminacyjnych mistrzostw Europy koszykarzy wydawało się niemożliwe: reprezentacja Polski awansowała do finałowej ósemki, natomiast nie wywalczyła w niej miejsca wielce utytułowana drużyna Związku Radzieckiego (czternastokrotny mistrz Europy). Polscy koszykarze zaskoczyli Holendrów wygrywając rewanż w meczu wyjazdowym i było to ich pierwsze zwycięstwo w bieżącym cyklu ME. Wygrali także we Wrocławiu z Włochami (to kolejny koszykarski szlagier), a w środę wieczorem w tejże Hali Ludowej pokonali Belgów. Finały ME odbędą się w czerwcu 1991 r. we Włoszech.

Los sprzyja zazwyczaj lepszym. Taryfy ulgowej, dowodząc, że będą się liczyć w walce o medale mistrzostw Europy. Najbardziej korzystnie zaprezentowali się Magnifico (zdobył 25 pkt.), d'Angelino (15) oraz Fantozzi i Costa (po 13).

KONCOWA TABELA GRUPY „B”
Włochy 6 11 590:450
Polska 6 9 488:526
Holandia 6 8 501:523
Belgia 6 8 456:527

W grupie „A” wszystko było już jasne przed środowymi meczami: do finałów awansowały drużyny Grecji i Rumunii. W ostatnich meczach Grecja pokonała Bułgarię 112:79 (58:37), Rumunia przegrała ze Szwecją 86:95 (38:43). Grecja 6 11 551:474
Bułgaria 6 10 509:493
Szwecja 6 9 482:500
Rumunia 6 6 479:545

Trener Arkadiusz Koniecki:

Ameryka nam nie szkodzi

Wrocławską „Hala Ludową”, późny środy wieczór. Pod szatnią reprezentacji Polski koszykarzy — wesołe scenki. Wrocławscy kibice kolejno podrzucają na ramionach finalistów (nikt nie dopuszczał myśli, iż Włosi mogą przegrać u siebie z Holandią) mistrzostw Europy. Małe kłopoty pojawiły się przy Jarosławie Jechorku, ważącym ponad 100 kilogramów... Z boku skromnie stał współwzrośca sukcesu trener **ARKADIUSZ KONIECKI**. Zanim dopadł go inni dziennikarze udało mu się zadać kilka pytań.

— Jesteśmy w gronie ośmiu najlepszych drużyn w Europie, co oczywiście nie oznacza, że gramy w koszykówkę lepiej niż przykład od Związku Radzieckiego, który odpadł w eliminacjach. Gdzie tkwi tajemnica naszego sukcesu?

— Myślę, że dla tak młodych ludzi jak Maciek Zieliński czy Adam Wójcik awans do grona finalistów to wielkie wyróżnienie. W krótkim czasie udało mi się wspólnie z Andrzejem Nowakiem stworzyć załóżkę drużyny z przyszłością. Będzie w niej miejsce dla najlepszych naszych graczy, bez względu na wiek i fakt czy grają w kraju lub za granicą.

— Czego pańskim zdaniem potrzebuje polska koszykówka, by ten sukces nie był jednorazowym „wyskokiem”?

— Przede wszystkim dobrej organizacji i atmosfery pracy. Koniecznością jest wprowadzenie funkcji menedżera. Człowieka, który będzie kontraktował mecze, zajmował się organizacją wyjazdów zagranicznych, załatwieniem sprzętu wysokiej klasy, szukaniem sponsorów.

— A propos wyjazdów. Nie chciałbym być złośliwym w tak radosnej chwili... Przed pierwszą turą eliminacji pojechaliśmy do USA i później przyjeżdżać do Stanów około 60 osób z całego świata. Grają z różnymi drużynami. Robią to od lat tylko dlatego, że tam jest się o kogo uczyć. Niech mi pan wierzy, że dla takich ludzi jak Wójcik czy Parzeński to doskonała szkoła. Zwalając, że nie to nas nie kosztuje. Ja do 15 grudnia muszę dać odpowiedź na kolejne zaproszenie jakie przyszło do Polskiego Związku Koszykówki z USA.

— Czy rozrynek lub dwuletni kontrakt w USA dobrze zrobiłby kilku najbardziej uzdolnionym naszym koszykarzom?

— Tak właśnie uważam. Warunek jest jeden: wcześniej chłopcy muszą się nauczyć angielskiego.

— Kto ma największy wkład w awans do finałów ME?

— Kto ma największy wkład w awans do finałów ME?

— Kto ma największy wkład w awans do finałów ME?

— Kto ma największy wkład w awans do finałów ME?

— Kto ma największy wkład w awans do finałów ME?

— Kto ma największy wkład w awans do finałów ME?

— Kto ma największy wkład w awans do finałów ME?

— Kto ma największy wkład w awans do finałów ME?

— Kto ma największy wkład w awans do finałów ME?

Również w grupie „C” decydują o rozstrzygnięciu zapadły wcześnie. W prestiżowym meczu „na szczycie” Jugosławia — mistrz świata i obrońca tytułu mistrza Europy, ponownie wygrała z Hiszpanią, tym razem w Belgradzie 95:82 (53:44), a w Birmingham Anglia przegrała z Niemcami 78:81 (43:45).

Jugosławia 6 12 628:494
Hiszpania 6 10 528:507
Niemcy 6 8 495:550
Anglia 6 6 480:580

I wreszcie grupa „D”. Jak już informowaliśmy, we wtorkowym meczu u siebie drużyna ZSRR przegrała z Francuzami 84:85 i w tym momencie zespół **Władysława Garsasa** ostatnie nadzieje musiał pokładać w zwycięstwie drużyny Izraela w Jerozolimie z Czechosłowacją. Tak się nie stało. Wygrali goście 92:83 (44:40) i oni obok Francuzów zagrają w finałach, a odpadł aktualny wice-mistrz świata.

Francja 6 10 565:531
Czechosłowacja 6 9 528:531 (+6)
ZSRR 6 8 508:476 (+6)
Izrael 6 8 477:528

R. SIUDA

— Bez wątpienia Darek Zelig. Mimo 33 lat wciąż pozostaje naszym najlepszym graczem. Dalej „Idzie” Jarek Jechorek — może mało efektywny, ale za to bardzo skuteczny. Maciek Zieliński robi postępy „w oczach”, podobnie zresztą Adam Wójcik.

— Rozmawiałem z Jarkiem Jechorkiem i odnoszę wrażenie, że to nie ten człowiek sprzed wyjazdu do Francji?

— Ma pan rację. Gdy Jarek doznał do mnie z Francji, ja wtedy, że rozmawiam z poważnym, dojrzałym człowiekiem. Naszym ligowcom brakuje profesjonalnego podejścia do swojego zawodu. Mam nadzieję, że zmiany, które zachodzą w naszym kraju spowodują, że i sportowcy z czasem zmienią swoją mentalność.

— Czy zielonogórscy koszykarze mają szanse gry w reprezentacji?

— Ma ją każdy zawodnik. Niestety, Mariusz Kaczmarek ze swoją konstrukcją fizyczną i podatnością na kontuzje nie może się przebić do drużyny narodowej. Ja wyprowadziłem około 30 zawodników i podzieliłem ich umownie na trzy grupy. Najstarsi, tacy jak Zelig, Jechorek, Marcinkowski, Wardach, Torowski — jeśli będą w doskonałej formie mają miejsce w drużynie. Dalej są „niespełnione nadzieje” — Kołodziejczak, Zyskowski, Sobacki. I wreszcie ci, którym trzeba poświęcić najwięcej uwagi — roczniki 1970 i młodszy. A więc Wójcik, Zieliński, Ziśko, wski, Jankowski, Prawica, Błaszczyski. To jest przyszłość polskiej koszykówki.

— Dziękuję panu za rozmowę i serdecznie gratuluje awansu do grona ośmiu najlepszych drużyn w Europie.

Rozmawiał:

MIECZYSLAW WIECKOWICZ

spotkają się: Odrodzenie Koźuchów — Dom Kultury Nowogród Bobrzański, Ceramika Zielona Góra — Lechia Krosno, Odra Kłenica — Meblarz Nowe Miasteczko, Hutnik II Zary — Zarzewie Cybinka a w meczach klasy okręgowej juniorów: Stal Jasien — Wicher Zbąszyń, Sparak Zagan — Iskra Babimost, Zastal Zielona Góra — Piast Czerwieńsk.

Ważny mecz Akori

Tabela po 11 kolejkach spotkań. Zaległy mecz Kotwica Kołobrzeg — Lech II Poznań odbędzie się w innym terminie.

TABELA:

Akori Gorzów	11	31	1058:794
AZS Szczecin	11	20	1147:850
AZS Poznań	11	19	910:779
Lech II Poznań	10	15	820:773
Sokół Międzybórz	11	15	849:1013
Kotwica Kołobrzeg	10	14	778:947
Spójnia II Stargard	11	13	772:989
Victoria Września	11	11	815:1086

W najbliższą sobotę dojdzie do meczu „na szczycie” AZS Szczecin — Akori (godz. 16. hala PAM) przy ul. Dunińskiego w Szczecinie.

(zh)

SPORTOWY weekend

PIŁKA NOŻNA
W sobotę o godzinie 9 w hali VII LO przy ul. Wązów w Zielonej Górze odbędzie się VII turniej młodych najwybitniejszych piłkarzy. Wystąpią: Polsporia Rzym, Zagłębie Lubin, Lech Poznań, Stilon Gorzów, Chrobry Głogów, Dąbarnia Nowa Sól, Lechia i Zryw Zielona Góra.

„Gazeta Nowa” jest fundatorem pucharu oraz upominków dla zawodników.

PIĘKANIE
W sobotę o godz. 14 w hali w Zielonej Górze na basenie Nowity przy ul. Wypieliskiego odbędzie się międzynarodowe zawody pływackie m.in. z udziałem zawodników Srebrnego (Niemcy) i Włosek (ZSRR).

SIATKÓWKA
W meczu o wejście do II ligi w piłce siatkowej meczu grają: Orzeł Międzyrzecz — Olimpia Sulęcina — (sobota — godz. 17.00), nie dzieła — godz. 11.00 — sala J. W. ul. Świerczewskiego, Znicz Gorzów — Stilon II Gorzów (sobota, godz. 17.00, niedziela godz. 10.00) — sala SP-21, ul. Błotna.

KOSZYKÓWKA
W sobotę o godzinie 11 odbędzie się mecz o wejście do II ligi koszykówki.

TENIS STOŁOWY
IV rzuć klasy „A” w tenisie stołowym rozegrany zostanie w niedzielę o godz. 10.30 w sali ZKS „Stocznio” Barlinek, ul. Gorzowska.

ZAPASY
W sobotę o godz. 10.30 w Siedlisku odbędzie się ogólnopolski turniej juniorów młodszych i młodzieńców w zapasach (styl wolny).

SZACHY
W niedzielę o godz. 10 w meczach klasy A seniorów w szachach

Urząd Gminy Jerzmanowa

ogłasza

pisemny przetarg nieograniczony

na:

— wydzierżawienie pomieszczenia w Gminnym Ośrodku Kultury w Jerzmanowie na prowadzenie kawiarni.

Pismenne oferty należy składać do dnia 11 grudnia 1990 r. w Urzędzie Gminy Jerzmanowa.

Spotkanie z oferentami odbędzie się w Urzędzie Gminy w dniu 12 grudnia 1990 r. o godz. 16.00 celem omówienia warunków dzierżawy pomieszczenia. W tym samym dniu Komisja Przetargowa dokona wyboru oferenta.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

3657-C

Zatrudnię uczciwą pracownicę

do pracy w hurtowni —
w godz. 9.00—13.00 i 15.00—19.00.
Informacje: Zielona Góra — Hurtownia „IZZET” — Jędrzychowska 47 lub tel. 701-60, po 19.00.

487-Z

Tanie, szybkie
i pewnepo terenie całego kraju
PRZEWOZY TOWAROWE
SAMOCHODEM CIĘŻAROWYM AVIA(szczelna, zamknięta skrzynia ładunkowa, ładowność 3 tony)
Koszt: do 300 km 1.500 zł za 1 km i 10.900 zł za 1 godz.
powyżej 300 km 1.400 zł za 1 km i 10.100 zł za 1 godz.

OZTMD Dąbrowskiego 200

Zielona Góra, tel. 717-67 lub 712-91 wew. 39.

PONADTO OFERUJE ZESTAWY O ŁADOWNOŚCI 18 TON
(KAMAZ Z NACZEPĄ SKRZYNIOWĄ).

AK-170

Skorzystaj z okazji

Przyjmujemy zlecenia na druk ogłoszeń techniką offsetową w cotygodniowym Magazynie piątkowo-niedzielnym (efekty techniczne widoczne w dzisiejszej wkładce).

JEDYNYM WARUNKIEM JEST ZŁOŻENIE ZAMÓWIENIA
NA 2 TYGODNIE PRZED TERMINEM OGŁOSZENIA.

ZAPRASZAMY!!!

B.O.

AUTO-MOTO

SPRZEDAM fiat FSO 1500 combi
— 1985 Zielona Góra, Urszuli 10,
tel. 700-68, 700-69 — ABIX — w
godz. 7.00—15.00. 480-ZMERCEDESY 207 D, 310 — blaszaki — stan dobry — sprzedam
(od soboty). Międzyrzecz, Chrobrego 17. 58-PSPRZEDAM karoserię daci 1300.
Głogów, Ślusarska 1, Myjnia k/
FAMABY 3644-C

SPRZEDAZ

SPRZEDAM zamiararkę samochodową typ ZS-13 rok prod 1989.
Bytom Odrz., ul. XXV-lecia PRL 7. 3643-C

CONSOLETE, końcówkę mocy, kolumny ze statywami 150 W — gitarę rytmiczną „Jolana” (tanio) sprzedam. (komplet 4.000.000.—) Zielona Góra, tel. 642-88, po 19.00. 470-Z

PRACA

KIEROWCA BCE — znajomość angielskiego — szuka pracy, Głogów, Niedziałkowskiego 5 F 5. 3648-C

MEDYCZNE

USG — najnowocześniejsza diagnostyka komputerowa serca, jamy brzusznej, tarczycy, narządów rodnych, ciąży stawów biodrowych u niemowląt. Zielona Góra, Budziszewska 28 — rejestracja telefoniczna — 10.00 — 15.00 — 724-65 do 7, wew. 33. 446-Z

WYPOZYCZALNIA

naczyn
stołowychGłogów,
ul. Wioślarska 26,
tel. 33-46-26. 3634-C

ELKADENT — materiały dentystyczne, unity, fotele, lampy polimerizacyjne, urządzenia protetyczne, najwyższej jakości kompozyty NOWOSC — kasety video z instruktażem. Zielona Góra, tel. 627-64. 433-Z

MATRYMONIALNE

„IALSZKA” Zary, skrytka 12 — kojarzy małżeństwa krajowe, zagraniczne. AK-144

RÓŻNE

ALARM — instalowanie systemów alarmowych. Krótkie terminy. Zielona Góra, Konopna 5 — 10.00 — 12.00. 461-Z

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki — u klienta. Instytucjom rachunki Zielona Góra, tel. 31-10. 317-Z

ŻALUZJE, zamki, tapicerka drzwi. Gorzów, tel. 320-165. 56-Zb

AUTO-ALARM — instalacja, serwis, gwarancja. 68-300 Lubsko, Przemysłowa 47b, tel. 7206-32. 268-Z

VIDEOREJESTRACJE REPORTER. Gorzów, tel. 325-508. 8-ZB

PUH „JAROS-POL”

ZAPRASZA KLIENTÓW

ORAZ WŁAŚCICIELI
SKLEPÓW
DO NASZYCH SKLEPÓW
ORAZ HURTOWNI

DUŻY WYBÓR

- ☆ telewizorów zachodnich
- ☆ zamrażarek
- ☆ odkurzaczy
- ☆ robotów, sokowirówek

Zielona Góra, Boh. Westerplatte 10 oraz Warszawskiego 27. 424-Z

„MADA”

Sprzedaż hurtowa

— KASETY VIDEO	— 28.000,— zł
— KASETY AUDIO	— 4.300,— zł
— ZAPALNICZKI	— 3.800,— zł
— PARASOLE	— 33.000,— zł

Telewizory, video, odtwarzacze, wieże, walkmany, 40 mode
li zabawek — już od 10.000 zł. Gorzów (budynek LOK) ulica
Nadbrzeżna 1, pok. 2, tel. 268-83, od 9.00 do 15.00.

33-G/g

Hurtownia Artykułów Spożywczych
Spółka z o.o. „TINEX” w Nowej Soliul. Pocztowa 3, tel. 21-44, ttx 432537
CZYNNA od 8.00 do 16.00

P O L E G A do sprzedaży:

- artykuły spożywcze i gospodarstwa domowego — krajowe i importowane,
- prowadzi skup atrakcyjnych towarów od osób fizycznych i prawnych.

ZAKŁAD TWORZYW SZTUCZNYCH SPÓŁKI —

P O L E C A do sprzedaży:

- ZABAWKI (atrakcyjne) w różnych asortymentach, o ciekawej kolorystyce i po atrakcyjnych cenach.
- REKLAMOWKI białe w cenie hurtowej 200 zł za szt.
- RAJSTOPY gładkie, cienkie w różnych kolorach.

SPÓŁKA prowadzi także ciągłą sprzedaż papierosów importowanych.

AK-71

NASZE BIURA OGŁOSZEŃ:

Zielona Góra, ul. Boh. Westerplatte 30 tel. 59-27, 715-40 wew. 35
 Głogów, ul. Świerczewskiego 11, tel. 33-29-11
 Gorzów Wlkp. ul. Chrobrego 31, tel. 226-25

Oddziały: (w biurach „GROMADY”)

Żary, pl. Marchlewskiego 20
 Nowa Sól, ul. Witosa 1
 Gubin, ul. Basztowa 1
 Świebodzin, pl. Wolności 10
 ul. Kolejowa 10
 (pawilon kwaciarski)

Sulechów, ul. Brama Piastowska 1
 Sulęcín, ul. Kościuszki 26
 Międzyrzecz, ul. Rynek 12
 Międzychód, ul. 17 Stycznia 37
 Mysłibórz, ul. Armii Czerwonej 2

B.O.

Andrzejowi Pienio wraz z małżonką

z okazji zawarcia ZWIĄZKU MAŁŻEŃSKIEGO — w dniu
25 listopada br. w TORONTO

dużo szczęścia na Nowej Drodze Życia
wzajemny Grono Przyjaciół z Klubu Pilotów Wycieczek Zagranicznych „TOP” przy „Almaturze” w Zielonej Górze.

477-Z

KIERMASZ ŚWIĄTECZNY

w dniach 8—24 grudnia 1990 r.
w godz. 9.00—19.00

ZAPRASZA

nabywców

- indywidualnych
- hurtowych

PPH „Victoria”
Sulechów, ul. Gdańska 1, tel. 34-41.

AK-161

PRZYJMUJEMY ZAMÓWIE-
NIA NA:

PACZKI CHOINKOWE

dla dzieci
od zakładów pracy, szkół i
przedszkoli.
Zielona Góra, tel. 724-85, wew.
16 w godz. 10.00 — 15.00.

471-Z

ESTRADA

zaprasza dzieci
na atrakcyjne
imprezy choinkowe
z GWIAZDOREM,

KTÓRE ODBĘDĄ SIĘ W STYCZNIU
W HALI LUDOWEJ

Informacje: Zielona Góra, Wrocławska 20,
tel. 728-64, 728-73, 223-31.

AK-189

HURTOWNIA TURECKA

„IZZET”

Zielona Góra, Jędrzychowska 47
zaprasza od 9.00 do 13.00 i od 15.00 do 19.00
w soboty — od 9.00 do 16.00.

oferuje:
duży wybór swetrów, koszul, skarpet, dresów, bielizny ba-
wełnianej, bluzek.
Zapraszamy.

461-Z

BALONY MEKSYKAŃSKIE

różne kolory i wzory
oferuje

HURTOWNIA „TAHEX”

Ceny konkurencyjne.

Sulechów, Brzezie 75 (teren
STW)

tel. 20-83

telex: 0432458

AK-175

POZNAŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO
DROBNEJ WYTWORCZOŚCI I USŁUG PPT
ul. Szyperska 21

„TERPO”

Informuje
Szanownych Klientów
o uruchomieniu
sklepu firmowego

w Zielonej Górze, ul. Botaniczna 38d

Zapraszamy od 10 grudnia br. w godz.
9.00—17.00.

oferujemy:

- OKNA SKRZYŃKOWE I GOSPODARCZE
- DRZWI ZEWNĘTRZNE KLEPKOWE
- DRZWI WEWNĘTRZNE WSZYSTKICH TYPÓW I ROZ-
MIARÓW
- PRZYCZEPKI SAMOCHODOWE
- RĘCZNE POMPY DO WODY (ogrodowe — Absynki).

AK-183

Klub Międzynarodowej Prasy i Książki

w Zielonej Górze

zaprasza swoich klientów
do nowo otwartego stoiska
na 1 piętrze
w którym proponujemy:

- aparaty fotograficzne i filmy znanej na całym świecie fir-
my „KODAK”
- zabawki dla dzieci
- upominki dla dorosłych
- wyroby papiernicze i kreślarskie renomowanych firm za-
chodnich
- papier do drukarek komputerowych, faxów, telexów, kal-
kulatorów i kserograficzny
- sprzęt RTV.

Ponadto zapraszamy do naszej księgarni, gdzie
oferujemy bogaty wybór książek dla dzieci, mło-
dzieży i dorosłych oraz aktualną prasę krajową
i zagraniczną.

466-Z

Kawiarnia Staromiejska

w Zielonej Górze (deptak)

zaprasza na

BAL SYLWESTROWY

przy muzyce z dawnych lat.
Ceny konkurencyjne — 450.000 zł, od pary. Bilety już do
nabycia.

485-Z

Siatkę ogrodzeniową

(zachodnioniemiecką)
stal ocynkowana w powłocie z tworzywa
OFERUJE

HURTOWNIA „TAHEX”
Sulechów, Brzezie 75 (teren STW)
tel. 20-83, telex 0432458.

AK-195

Hurtownia Obuwia Krajowego

„PARA”

Zielona Góra, Makowa — Os. Jędrzychów

OFERUJE W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY OBUWIE RENOMO-
WANYCH FIRM KRAJOWYCH

- obuwie zimowe, całoroczne,
wiosenno-lętne i sportowe.

Serdecznie zapraszamy w godz. 8.00—15.00.

274-Z

UWAGA HANDLOWCY!!!

Nowo uruchomiona
Hurtownia Artykułów Przemysłowych i Spożywczych

„KRANEX”

47-100 Nowa Sól, ul. Staszica 1, tel. 72-21, wew. 202
(Baza LPBP) — czynna od 7.00 do 15.00

oferuje do sprzedaży po atrakcyjnych cenach hurtowych
i zbytu:

- wyroby Zakładów Chemii Gospodarczej „Pollena” Wro-
claw, Nowy Dwór Mazowiecki, Bydgoszcz, Scinawa, Ra-
cibórz, Borów
- artykuły chemiczne pochodzenia zagranicznego
- zestawy „DURALEX”
- porcelanę
- artykuły szkolne
- artykuły papiernicze
- artykuły spożywcze pochodzenia krajowego i zagranicz-
nego.

Zapraszamy
przedsiębiorstwa, sklepy oraz indywidualnych handlowców.

419-Z

PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI
w Zielonej Górze

informuje:

ZE POSIADA URZĄDZENIE

«MICROCORN dk-1000-2»

PRODUKCJI REN DO WYKRYWANIA I DOKŁADNEJ LO-
KALIZACJI AWARII NA WODOCIĄGACH UŁOŻONYCH
W ZIEMI.

Przyjmujemy zlecenia na lokalizację nieszczelno-
ści.

Nasz adres:

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji,
al. Zjednoczenia 110a — 65-005 Zielona Góra,
tel. 720-21, 229-10, telex 0432590.

AK-198

PONIEDZIAŁEK

PROGRAM I

13.30-15.55 Telewizja edukacyjna
13.30 Spotkanie z literaturą
14.05 Agrozkoła
14.35 Język francuski
15.05 Zapiszamy
15.30 Uniwersalny kurs jęz. ang.
15.55 Program dnia
16.00 Wiadomości popołudniowe
16.10 Video-Top
16.20 Luz — program nastolatów
17.15 Teleexpress
17.30 Encyklopedia II wojny światowej
17.55 10 minut
18.10 „Rodzina Kanderów” — serial TP
18.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 Teatr Telewizji — T. Rózewicz „Pulapka”
22.05 Rzeczpospolita samorządna
22.35 Wiadomości wieczorne
22.50 Jaz Jamboree '90
23.25 Język niemiecki

PROGRAM II

18.30 Powitanie
18.35 Przegląd prasy
18.45 Antena „Dwójki”
18.55 Uniwersalny kurs jęz. ang.
19.00 CNN — Headline News
19.15 Magazyn pikarski
19.30 Zwierzęta wokół nas
19.50 „Szklany dom” — film fab. TP
16.20 Widziane z Gdańska — progr. public.
16.45 Ojczyzna-polszczyzna
17.00 „Mama strajkuje” — film fab. USA
17.55 Uniwersalny kurs jęz. ang.
18.00 Program lokalny
18.30 Przegląd PKF
19.00 Program publicystyczny
19.30 Język angielski
20.00 Auto-moto fan klub
20.20 Punkt widzenia — program publicystyczny
21.00 Studio tajemnic
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 Rozmowy o cierpieniu
22.10 „Szklany dom” — film fab. TP
23.00 Studio im. Andrzeja Munka
24.00 Komentarz dnia
0.05 CNN — Headline News
0.20 Uniwersalny kurs jęz. ang.

WTOREK

PROGRAM I

8.00 Dzień dobry — poranny mag. rozmaitości
9.00 Wiadomości poranne
9.10 Domowe przedszkole
9.35 Przyjemne z pożytecznym
9.55 „Dynastia” — serial USA
12.30-15.55 Telewizja edukacyjna
12.30 Wzrost ludzi
13.00 Chemia
13.30 Spotkanie z literaturą
14.05 Agrozkoła
14.35 Tele-radio-komputer
15.05 „Jedwabny szlak” — serial dok. japoński
15.55 Program dnia
16.00 Wiadomości popołudniowe
16.10 Video-Top
16.20 Dla dzieci: „Tik-Tak”
16.50 Kino „Tik-Tak” — Misia Yogi wyprawia po skarby — serial USA
17.15 Teleexpress
17.30 10 minut
17.45 Portrety — „Ojciec i syn” — film dok.
18.50 „Spin” — mag. popularno-naukowy
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
19.50 Spotkanie z min. Jackiem Kuromiem

PIĄTEK, 7 GRUDNIA

PROGRAM I: 5.00; 6.02; 6.30; 8.00; 9.02; 10.02; 11.00; 13.00; 14.00; 15.00; 16.00; 20.00; 21.00; 22.00 — wiadomości; 5.20 Gimnastyka poranna; 5.30 Poranne rozmaitości; 6.00-8.00 Sygnały dnia; 8.15 Radio Biznes; 10.30 Jackie Collins „Złoty Hollywood” — odc.; 10.40 Granie jak z nut; 11.30 Niech w Tobie gra coś pięknego; 12.35 Radio kierowców; 13.35 Rolnicza antena; 14.05 Magazyn muzyczny „Rytm”; 16.10 Muzyka i aktualności; 16.50 Dziennik Radia Watykańskiego; 17.30 Radio Sat; 19.30 Radio dzieciom; „Nie budź, aż do wiosny”; 20.15 Koncert żywych; 20.40 Notatnik kulturalny; 21.08 Kronika sportowa; 21.30 Łagodnie tak jak ja — muzykoterapia; 22.15 Muzyka Baroku; 23.15 Panorama świata; 23.30 Chanson, znaczy piosenka.
PROGRAM II: 7.00; 9.00; 14.00; 21.05; 0.55 — wiadomości; 7.10 Muzyczna; 8.20 Orkiestra; ze spłaty; 8.40 i 22.40 „Mój wiek” — odc.; 9.50 i 17.50 W. Terlecki „Czarny romans” — odc.; 10. Koncert z tematem; 11 Radio Kontakt (44-72-75); 13 Z malowanej skrzynki; 13.25 Z muzyką polską przez wieki; 14.05 Apetyt na piosenkę; 14.50 Pamiętniki i wspomnienia; Cz. Mikos „Rok młodości”; 15 Album operowy; 15.45 Gwiazdობი; 16.30 Dział, style epoki; 18 Klub pływowy; 19 G. Boccaccio „Dekameron”; 19.30 Wzrost w filmach; 21.10 Felieton kulturalny; 21.25 „Miałem tylko jedno życie” (I); 22 Blues session; 23 Hortus musicus, hortus electronicus; 23.45 Głos na rock.
PROGRAM III: 6.00; 7.00; 8.00; 9.00; 12.00; 14.00; 16.00; 17.00; 18.00; 0.05; 1.00 — wiadomości; 7.30 Polityka dla wszystkich; 8.30 i 13 G. McDonald „Fletch” — odc.; 10.40 i 19.50 V. Nabokov „Tamte” brzegi” — odc.; 11.30 Mała antologia nagrań; 12.30 Radio Kanada;

20.05 „Dynastia” — serial USA
20.55 Listy o gospodarce
21.25 „De Gaulle” — cięgie wyzwanie — franc. serial dok.
22.25 Wiadomości wieczorne
22.40 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej
23.30 Język francuski

PROGRAM II

6.55-11.00 Telewizja śniadaniowa
6.55 Powitanie
7.00 CNN — Headline News
7.15 Uniwersalny kurs jęz. ang.
7.20 Magazyn tv śniadaniowej
8.00 Panorama dnia
8.10 „Ulica Sezamkowa” — dla dzieci
9.10 „Santa Barbara” — serial USA
10.00 CNN — Headline News
10.15 Magazyn tv śniadaniowej
11.15 „Loteria” — film marokański
12.45 Film dokumentalny
13.15 Program dnia
13.20 Przegląd prasy
13.30 Dookoła świata
14.00 CNN — Headline News
14.15 Magazyn ekologiczny
14.45 Studio aktywnej telewizji
15.00 Film fabularny
16.00 Kontakt tv
17.00 „National Geographic” — dok. serial USA
17.55 Uniwersalny kurs jęz. ang.
18.00 Program lokalny
18.30 Modlitwa wieczorna
19.30 Język angielski
20.00 Non stop kolor — magazyn
21.00 Wywiady Ireny Dziedzic
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 „Rozpad” — film fab. ZSRR
22.25 Mistrzowie kina współczesnego
23.55 Komentarz dnia
24.00 CNN — Headline News
0.15 Uniwersalny kurs jęz. ang.

ŚRODA

PROGRAM I

7.40 Express gospodarczy
8.00 Dzień dobry — poranny mag. rozmaitości
9.00 Wiadomości poranne
9.10 Domowe przedszkole
9.35 „Ostatni dzwonek” — polski film fab.
11.20 Po sześćdziesiątce — program dla wszystkich
12.00-15.55 Telewizja edukacyjna
12.00 Przybycie z Małpianety
12.30 W Europie nowożytniej
13.00 My dorosli
13.30 Spotkania z literaturą
14.05 Agrozkoła
14.35 Ekonomia dla rolnika
14.45 Chemia bez tajemnic
15.00 Język niemiecki
15.30 Uniwersalny kurs jęz. ang.
15.55 Program dnia
16.00 Wiadomości popołudniowe
16.10 Video-Top
16.20 Kino nastolatów — „Lalka to lalka” — czeski film dok.
16.45 Dla młodych widzów: Sami o sobie
17.15 Teleexpress
17.30 System — publicystyka międzynarodowa
17.55 10 minut
18.10 Klinika zdrowego człowieka
18.30 Jakim prawem
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 „Ostatni dzwonek” — polski film fab.
22.00 „Obmurowana wolność” — film dok.
23.00 Wiadomości wieczorne
23.15 Rozmowy w „Res Publice”
23.50 Język angielski
PROGRAM II
6.55-11.00 Telewizja śniadaniowa
6.55 Powitanie
7.00 CNN — Headline News
7.15 Uniwersalny kurs jęz. ang.
7.20 Magazyn tv śniadaniowej
8.00 Panorama dnia
PROGRAM III: 5.00; 6.02; 6.30; 8.00; 9.02; 10.02; 11.00; 13.00; 14.00; 15.00; 16.00; 20.00; 21.00; 22.00 — wiadomości; 5.20 Gimnastyka poranna; 5.30 Poranne rozmaitości; 6.00-8.00 Sygnały dnia; 8.15 Radio Biznes; 10.30 Jackie Collins „Złoty Hollywood” — odc.; 10.40 Granie jak z nut; 11.30 Niech w Tobie gra coś pięknego; 12.35 Radio kierowców; 13.35 Rolnicza antena; 14.05 Magazyn muzyczny „Rytm”; 16.10 Muzyka i aktualności; 16.50 Dziennik Radia Watykańskiego; 17.30 Radio Sat; 19.30 Radio dzieciom; „Nie budź, aż do wiosny”; 20.15 Koncert żywych; 20.40 Notatnik kulturalny; 21.08 Kronika sportowa; 21.30 Łagodnie tak jak ja — muzykoterapia; 22.15 Muzyka Baroku; 23.15 Panorama świata; 23.30 Chanson, znaczy piosenka.
PROGRAM IV: 5.30; 6.00; 7.00; 8.00; 12.30; 16.00; 19.30; 23.55 — wiadomości; 5.00-8.30 Poranne z Czwórką; 5.20; 6.20; 7.20 Język angielski; 8.30 Gdzie miłość; 8.50-10.00 Radio najmłodszych; 10 Rozmaitości krajowe i zagraniczne; 10.30 Klasyki muzyki rockowej; 11.00-12.27 Dom i świat (aud. z tel. udziałem słuch. 28-57-12); 12.35 W galerii muzyki; 13.45 Na krakowską nutę; 14.00-17.30 Popołudnie młodych słuchaczy; 17.50-19.30 Widnokrąg; 17.55 Małe monografie jazzowe; 19.35 Oryginały i transkrypcje na gitarę klasyczną; 20.05 Język niemiecki; 20.30 Kultura i okolice; 21 Posłuchaj, przeczytaj J. Krok-Paszkowski „Mój bieg przez XX wiek”; 21.10 Refleksje i rezonanse muzyczne; 23 BBC — retransmisja; 23.00-23.55 Radio-komputer noca.
PROGRAM ROZGŁOSNI ZIELONA GÓRA
6 Radioporańek; 16 Wiadomości i muzyka; 16.15 Zielona Góra — ludzie i sprawy (aud. sponsorowana); 17.15 W kręgu muzyki instrumentalnej; 17.30 Do Europy przez Polskę (aud. R. Szury); 17.45 Kwadrans muzyczny; 18 Nie bójmy się prywatyzacji (aud. G. Walkowiak); 18.15 Muzyczny relaks.
SOBOTA, 8 GRUDNIA
PROGRAM I: 5.00; 6.02; 8.00; 9.02; 10.02; 11.00; 13.00; 14.00; 15.00;

8.10 „Ulica Sezamkowa” — dla dzieci
9.10 „Santa Barbara” — serial USA
10.00 CNN — Headline News
10.15 Magazyn tv śniadaniowej
11.15 Film fabularny
12.40 Wrocław na antenie „Dwójki”
13.40 Ekspres gospodarczy
14.00 CNN — Headline News
14.15 Program dnia
14.20 Przegląd prasy
14.30 Publicystyka
15.00 Film fabularny
16.00 Kontakt tv
17.00 „Przychodnia wszelkich dolegliwości” — serial australijski
17.55 Uniwersalny kurs jęz. ang.
18.00 Program lokalny
18.30 „M.A.S.H.” — serial USA
19.00 Magazyn „102”
19.30 Język francuski
20.00 Obrazy, słowa, dźwięki
21.00 Ze wszystkich stron
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 „W labiryncie” — serial TP
22.25 Telewizja noca
23.10 Komentarz dnia

13.40 Ekspres gospodarczy
14.00 CNN — Headline News
14.15 Program dnia
14.20 Przegląd prasy
14.30 Publicystyka
15.00 Film fabularny
16.00 Kontakt tv
17.00 „Przychodnia wszelkich dolegliwości” — serial australijski
17.55 Uniwersalny kurs jęz. ang.
18.00 Program lokalny
18.30 „M.A.S.H.” — serial USA
19.00 Magazyn „102”
19.30 Język francuski
20.00 Obrazy, słowa, dźwięki
21.00 Ze wszystkich stron
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 „W labiryncie” — serial TP
22.25 Telewizja noca
23.10 Komentarz dnia

KINA

GŁOGÓW
„JUBILAT” — pt. 17, 19.30, sob. 13, 15, 17 — Turner and Hooch (USA 15 l.), niedz. 15, 17 — Wyznawcy zła (USA 18 l.), 19.30 — Joy (USA 18 l.)
„PRZEMKÓW” — „Gwardia” — pt., sob. 18 — Hell Camp (USA 18 l.), niedz. 16 — Piramida strachu (USA 12 l.), 18 — Hell Camp

GORZÓW

„KOPERNIK” — pt. 10.30, 15.30, 17.30, 19.30, sob. 12.30, 16.15, 18.15, 20 — I kto to mówi (USA 15 l.)
„SEANCE” — pt. — nieczynne, sob. 16.15, niedz. 17.15 — Krótkie spiekie (USA 12 l.), 18, 19.45 — Powrót wilczycy (pol. 18 l.)

BARLINEK — „Stolica” — pt., sob. 17 — Niedziadek (fr. 12 l.), 19 — Rambo (USA 15 l.)
DRAWNO — „Dzawa” — pt., sob. 16, 18 — Sextelefon (USA 15 l.)
DOBIEGNIW — „Pokój” — sob. 17, niedz. 16, 18 — Klejnot Nilu (USA 12 l.), niedz. 14.30 — Sabat czarownic (weg. b.o.)
KOSTRZYŃ — „Oka” — pt., sob. 16, 18 — Porno (pol. 18 l.), niedz. 16 — Remo (USA 15 l.)
MIEDZYRZEC — „Świt” — pt., sob. 17 — Kosmiczne jaja (USA 12 l.), Człowiek z blizną (USA 18 l.), niedz. 16 — Złota czapka (pol. b.o.)

MYSLIBÓRZ — „Stolica” — pt. 17, sob. 16 — Powrót do przyszłości (USA 12 l.), pt. 19, sob. 18 — Moja mama jest kosmitką (USA 15 l.), niedz. 18 — Ulubieniec publicznosci (radz. b.o.)
RECZ — „Zorza” — pt., niedz. 16, 18 — Old Shatterhand (fr. b.o.), sob. 18 — Nocny jastrząb (USA 15 l.)
PSZCZEW — „Przystań” — niedz. 17 — Złote dziecko (USA 12 l.), 15 — Akademia pana Kleksa (pol. b.o.), 19 — Mystic pizza (USA 15 l.)
PRZYTOCZNA — „Bogusia” — niedz. 16 — Bajki, 18 — Harry Angell (USA 18 l.)
SULECIN — „Złota” — pt. 17, sob. 18, niedz. 18 — Złote dziecko (USA 12 l.), pt. 18, niedz. 18 — Dzika na miłość (USA 18 l.), niedz. 16 — Bez śladu (ang. 12 l.)
WITNICA — „Kometa” — niedz. 16 — Test pilota Prixa (pol. 12 l.), 18 — Nico (USA 18 l.)

10.00; 18.00; 20.00; 21.00; 22.00 — wiadomości; 5.20 Gimnastyka poranna; 5.30 Poranne rozmaitości; 6.00-8.00 Sygnały dnia; 8.15 Radio Biznes; 10.30 Jackie Collins „Złoty Hollywood” — odc.; 10.40 Granie jak z nut; 11.30 Niech w Tobie gra coś pięknego; 12.35 Radio kierowców; 13.35 Rolnicza antena; 14.05 Magazyn muzyczny „Rytm”; 16.10 Muzyka i aktualności; 16.50 Dziennik Radia Watykańskiego; 17.30 Radio Sat; 19.30 Radio dzieciom; „Nie budź, aż do wiosny”; 20.15 Koncert żywych; 20.40 Notatnik kulturalny; 21.08 Kronika sportowa; 21.30 Łagodnie tak jak ja — muzykoterapia; 22.15 Muzyka Baroku; 23.15 Panorama świata; 23.30 Chanson, znaczy piosenka.
PROGRAM IV: 5.30; 6.00; 7.00; 8.00; 12.30; 16.00; 19.30; 23.55 — wiadomości; 5.00-8.30 Poranne z Czwórką; 5.20; 6.20; 7.20 Język angielski; 8.30 Gdzie miłość; 8.50-10.00 Radio najmłodszych; 10 Rozmaitości krajowe i zagraniczne; 10.30 Klasyki muzyki rockowej; 11.00-12.27 Dom i świat (aud. z tel. udziałem słuch. 28-57-12); 12.35 W galerii muzyki; 13.45 Na krakowską nutę; 14.00-17.30 Popołudnie młodych słuchaczy; 17.50-19.30 Widnokrąg; 17.55 Małe monografie jazzowe; 19.35 Oryginały i transkrypcje na gitarę klasyczną; 20.05 Język niemiecki; 20.30 Kultura i okolice; 21 Posłuchaj, przeczytaj J. Krok-Paszkowski „Mój bieg przez XX wiek”; 21.10 Refleksje i rezonanse muzyczne; 23 BBC — retransmisja; 23.00-23.55 Radio-komputer noca.
PROGRAM ROZGŁOSNI ZIELONA GÓRA
6 Radioporańek; 16 Wiadomości i muzyka; 16.15 Zielona Góra — ludzie i sprawy (aud. sponsorowana); 17.15 W kręgu muzyki instrumentalnej; 17.30 Do Europy przez Polskę (aud. R. Szury); 17.45 Kwadrans muzyczny; 18 Nie bójmy się prywatyzacji (aud. G. Walkowiak); 18.15 Muzyczny relaks.
SOBOTA, 8 GRUDNIA
PROGRAM I: 5.00; 6.02; 8.00; 9.02; 10.02; 11.00; 13.00; 14.00; 15.00;

10.00; 18.00; 20.00; 21.00; 22.00 — wiadomości; 5.20 Gimnastyka poranna; 5.30 Poranne rozmaitości; 6.00-8.00 Sygnały dnia; 8.15 Radio Biznes; 10.30 Jackie Collins „Złoty Hollywood” — odc.; 10.40 Granie jak z nut; 11.30 Niech w Tobie gra coś pięknego; 12.35 Radio kierowców; 13.35 Rolnicza antena; 14.05 Magazyn muzyczny „Rytm”; 16.10 Muzyka i aktualności; 16.50 Dziennik Radia Watykańskiego; 17.30 Radio Sat; 19.30 Radio dzieciom; „Nie budź, aż do wiosny”; 20.15 Koncert żywych; 20.40 Notatnik kulturalny; 21.08 Kronika sportowa; 21.30 Łagodnie tak jak ja — muzykoterapia; 22.15 Muzyka Baroku; 23.15 Panorama świata; 23.30 Chanson, znaczy piosenka.
PROGRAM IV: 5.30; 6.00; 7.00; 8.00; 12.30; 16.00; 19.30; 23.55 — wiadomości; 5.00-8.30 Poranne z Czwórką; 5.20; 6.20; 7.20 Język angielski; 8.30 Gdzie miłość; 8.50-10.00 Radio najmłodszych; 10 Rozmaitości krajowe i zagraniczne; 10.30 Klasyki muzyki rockowej; 11.00-12.27 Dom i świat (aud. z tel. udziałem słuch. 28-57-12); 12.35 W galerii muzyki; 13.45 Na krakowską nutę; 14.00-17.30 Popołudnie młodych słuchaczy; 17.50-19.30 Widnokrąg; 17.55 Małe monografie jazzowe; 19.35 Oryginały i transkrypcje na gitarę klasyczną; 20.05 Język niemiecki; 20.30 Kultura i okolice; 21 Posłuchaj, przeczytaj J. Krok-Paszkowski „Mój bieg przez XX wiek”; 21.10 Refleksje i rezonanse muzyczne; 23 BBC — retransmisja; 23.00-23.55 Radio-komputer noca.
PROGRAM ROZGŁOSNI ZIELONA GÓRA
6 Radioporańek; 16 Wiadomości i muzyka; 16.15 Zielona Góra — ludzie i sprawy (aud. sponsorowana); 17.15 W kręgu muzyki instrumentalnej; 17.30 Do Europy przez Polskę (aud. R. Szury); 17.45 Kwadrans muzyczny; 18 Nie bójmy się prywatyzacji (aud. G. Walkowiak); 18.15 Muzyczny relaks.
SOBOTA, 8 GRUDNIA
PROGRAM I: 5.00; 6.02; 8.00; 9.02; 10.02; 11.00; 13.00; 14.00; 15.00;

10.00; 18.00; 20.00; 21.00; 22.00 — wiadomości; 5.20 Gimnastyka poranna; 5.30 Poranne rozmaitości; 6.00-8.00 Sygnały dnia; 8.15 Radio Biznes; 10.30 Jackie Collins „Złoty Hollywood” — odc.; 10.40 Granie jak z nut; 11.30 Niech w Tobie gra coś pięknego; 12.35 Radio kierowców; 13.35 Rolnicza antena; 14.05 Magazyn muzyczny „Rytm”; 16.10 Muzyka i aktualności; 16.50 Dziennik Radia Watykańskiego; 17.30 Radio Sat; 19.30 Radio dzieciom; „Nie budź, aż do wiosny”; 20.15 Koncert żywych; 20.40 Notatnik kulturalny; 21.08 Kronika sportowa; 21.30 Łagodnie tak jak ja — muzykoterapia; 22.15 Muzyka Baroku; 23.15 Panorama świata; 23.30 Chanson, znaczy piosenka.
PROGRAM IV: 5.30; 6.00; 7.00; 8.00; 12.30; 16.00; 19.30; 23.55 — wiadomości; 5.00-8.30 Poranne z Czwórką; 5.20; 6.20; 7.20 Język angielski; 8.30 Gdzie miłość; 8.50-10.00 Radio najmłodszych; 10 Rozmaitości krajowe i zagraniczne; 10.30 Klasyki muzyki rockowej; 11.00-12.27 Dom i świat (aud. z tel. udziałem słuch. 28-57-12); 12.35 W galerii muzyki; 13.45 Na krakowską nutę; 14.00-17.30 Popołudnie młodych słuchaczy; 17.50-19.30 Widnokrąg; 17.55 Małe monografie jazzowe; 19.35 Oryginały i transkrypcje na gitarę klasyczną; 20.05 Język niemiecki; 20.30 Kultura i okolice; 21 Posłuchaj, przeczytaj J. Krok-Paszkowski „Mój bieg przez XX wiek”; 21.10 Refleksje i rezonanse muzyczne; 23 BBC — retransmisja; 23.00-23.55 Radio-komputer noca.
PROGRAM ROZGŁOSNI ZIELONA GÓRA
6 Radioporańek; 16 Wiadomości i muzyka; 16.15 Zielona Góra — ludzie i sprawy (aud. sponsorowana); 17.15 W kręgu muzyki instrumentalnej; 17.30 Do Europy przez Polskę (aud. R. Szury); 17.45 Kwadrans muzyczny; 18 Nie bójmy się prywatyzacji (aud. G. Walkowiak); 18.15 Muzyczny relaks.
SOBOTA, 8 GRUDNIA
PROGRAM I: 5.00; 6.02; 8.00; 9.02; 10.02; 11.00; 13.00; 14.00; 15.00;

Polskie Radio

Matysiakowie; 18.40 W poszukiwaniu ulubionej melodii; 19.30 Radio dzieciom; Superlek; 20.15 Koncert żywych; 21.08 Przy muzyce o sporcie; 21.55 W kilku taktach, w kilku słowach; 22.15 Magazyn jazzowy przygotowany przez Andrzeja Jaroszewskiego; 23.15 Panorama świata; 23.30 Zaproszenie do tańca.
PROGRAM II: 7.00; 9.00; 20.45; 1.55 — wiadomości; 7.10 Muzyczna; 8.40 i 22.40 A. Wat „Mój wiek” — odc.; 9.25 Recital Barbary Dziekan; 9.50 i 17.15 W. Terlecki „Czarny romans” — odc.; 10.00-13.00 Sobota melomana; 14 Europejska lista przebojów; 15.45 Rozmaitości operowe; 16.30 Dział, style, epoki; 18 Metaluk; 19 G. Boccaccio „Dekameron”; 19.20 Transmisja z Metropolitan Opera w Nowym Jorku; G. Verdi „Traviata” — opera w 3 aktach; 23 Przeboje za przebojem.
PROGRAM III: 5.00; 6.00; 7.00; 8.00; 9.00; 14.00; 18.00; 22.00; 0.05 — wiadomości; 6.15 Informacje sportowe; 7.30 Polityka dla wszystkich; 8.30 — K. P. Werden „Operacja”; 14.03 — 14.03 RadioMann; 14.03 Beethoven dwudziestoletni; 15

10.00; 18.00; 20.00; 21.00; 22.00 — wiadomości; 5.20 Gimnastyka poranna; 5.30 Poranne rozmaitości; 6.00-8.00 Sygnały dnia; 8.15 Radio Biznes; 10.30 Jackie Collins „Złoty Hollywood” — odc.; 10.40 Granie jak z nut; 11.30 Niech w Tobie gra coś pięknego; 12.35 Radio kierowców; 13.35 Rolnicza antena; 14.05 Magazyn muzyczny „Rytm”; 16.10 Muzyka i aktualności; 16.50 Dziennik Radia Watykańskiego; 17.30 Radio Sat; 19.30 Radio dzieciom; „Nie budź, aż do wiosny”; 20.15 Koncert żywych; 20.40 Notatnik kulturalny; 21.08 Kronika sportowa; 21.30 Łagodnie tak jak ja — muzykoterapia; 22.15 Muzyka Baroku; 23.15 Panorama świata; 23.30 Chanson, znaczy piosenka.
PROGRAM IV: 5.30; 6.00; 7.00; 8.00; 12.30; 16.00; 19.30; 23.55 — wiadomości; 5.00-8.30 Poranne z Czwórką; 5.20; 6.20; 7.20 Język angielski; 8.30 Gdzie miłość; 8.50-10.00 Radio najmłodszych; 10 Rozmaitości krajowe i zagraniczne; 10.30 Klasyki muzyki rockowej; 11.00-12.27 Dom i świat (aud. z tel. udziałem słuch. 28-57-12); 12.35 W galerii muzyki; 13.45 Na krakowską nutę; 14.00-17.30 Popołudnie młodych słuchaczy; 17.50-19.30 Widnokrąg; 17.55 Małe monografie jazzowe; 19.35 Oryginały i transkrypcje na gitarę klasyczną; 20.05 Język niemiecki; 20.30 Kultura i okolice; 21 Posłuchaj, przeczytaj J. Krok-Paszkowski „Mój bieg przez XX wiek”; 21.10 Refleksje i rezonanse muzyczne; 23 BBC — retransmisja; 23.00-23.55 Radio-komputer noca.
PROGRAM ROZGŁOSNI ZIELONA GÓRA
6 Radioporańek; 16 Wiadomości i muzyka; 16.15 Zielona Góra — ludzie i sprawy (aud. sponsorowana); 17.15 W kręgu muzyki instrumentalnej; 17.30 Do Europy przez Polskę (aud. R. Szury); 17.45 Kwadrans muzyczny; 18 Nie bójmy się prywatyzacji (aud. G. Walkowiak); 18.15 Muzyczny relaks.
SOBOTA, 8 GRUDNIA
PROGRAM I: 5.00; 6.02; 8.00; 9.02; 10.02; 11.00; 13.00; 14.00; 15.00;

10.00; 18.00; 20.00; 21.00; 22.00 — wiadomości; 5.20 Gimnastyka poranna; 5.30 Poranne rozmaitości; 6.00-8.00 Sygnały dnia; 8.15 Radio Biznes; 10.30 Jackie Collins „Złoty Hollywood” — odc.; 10.40 Granie jak z nut; 11.30 Niech w Tobie gra coś pięknego; 12.35 Radio kierowców; 13.35 Rolnicza antena; 14.05 Magazyn muzyczny „Rytm”; 16.10 Muzyka i aktualności; 16.50 Dziennik Radia Watykańskiego; 17.30 Radio Sat; 19.30 Radio dzieciom; „Nie budź, aż do wiosny”; 20.15 Koncert żywych; 20.40 Notatnik kulturalny; 21.08 Kronika sportowa; 21.30 Łagodnie tak jak ja — muzykoterapia; 22.15 Muzyka Baroku; 23.15 Panorama świata; 23.30 Chanson, znaczy piosenka.
PROGRAM IV: 5.30; 6.00; 7.00; 8.00; 12.30; 16.00; 19.30; 23.55 — wiadomości; 5.00-8.30 Poranne z Czwórką; 5.20; 6.20; 7.20 Język angielski; 8.30 Gdzie miłość; 8.50-10.00 Radio najmłodszych; 10 Rozmaitości krajowe i zagraniczne; 10.30 Klasyki muzyki rockowej; 11.00-12.27 Dom i świat (aud. z tel. udziałem słuch. 28-57-12); 12.35 W galerii muzyki; 13.45 Na krakowską nutę; 14.00-17.30 Popołudnie młodych słuchaczy; 17.50-19.30 Widnokrąg; 17.55 Małe monografie jazzowe; 19.35 Oryginały i transkrypcje na gitarę klasyczną; 20.05 Język niemiecki; 20.30 Kultura i okolice; 21 Posłuchaj, przeczytaj J. Krok-Paszkowski „Mój bieg przez XX wiek”; 21.10 Refleksje i rezonanse muzyczne; 23 BBC — retransmisja; 23.00-23.55 Radio-komputer noca.
PROGRAM ROZGŁOSNI ZIELONA GÓRA
6 Radioporańek; 16 Wiadomości i muzyka; 16.15 Zielona Góra — ludzie i sprawy (aud. sponsorowana); 17.15 W kręgu muzyki instrumentalnej; 17.30 Do Europy przez Polskę (aud. R. Szury); 17.45 Kwadrans muzyczny; 18 Nie bójmy się prywatyzacji (aud. G. Walkowiak); 18.15 Muzyczny relaks.
SOBOTA, 8 GRUDNIA
PROGRAM I: 5.00; 6.02; 8.00; 9.02; 10.02; 11.00; 13.00; 14.00; 15.00;

10.00; 18.00; 20.00; 21.00; 22.00 — wiadomości; 5.20 Gimnastyka poranna; 5.30 Poranne rozmaitości; 6.00-8.00 Sygnały dnia; 8.15 Radio Biznes; 10.30 Jackie Collins „Złoty Hollywood” — odc.; 10.40 Granie jak z nut; 11.30 Niech w Tobie gra coś pięknego; 12.35 Radio kierowców; 13.35 Rolnicza antena; 14.05 Magazyn muzyczny „Rytm”; 16.10 Muzyka i aktualności; 16.50 Dziennik Radia Watykańskiego; 17.30 Radio Sat; 19.30 Radio dzieciom; „Nie budź, aż do wiosny”; 20.15 Koncert żywych; 20.40 Notatnik kulturalny; 21.08 Kronika sportowa; 21.30 Łagodnie tak jak ja — muzykoterapia; 22.15 Muzyka Baroku; 23.15 Panorama świata; 23.30 Chanson, znaczy piosenka.
PROGRAM IV: 5.30; 6.00; 7.00; 8.00; 12.30; 16.00; 19.30; 23.55 — wiadomości; 5.00-8.30 Poranne z Czwórką; 5.20; 6.20; 7.20 Język angielski; 8.30 Gdzie miłość; 8.50-10.00 Radio najmłodszych; 10 Rozmaitości krajowe i zagraniczne

